

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ

REGULATORY AUTHORITY FOR PORTS

Γρ. Λαμπράκη 150, 18535 Πειραιάς

Τηλ.: 210- 4191966 Fax: 210-4191888

e-mail : info@raports.gr**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 26/2020****ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 75^η**

ΘΕΜΑ 8^ο: Γνωμοδότηση περί άσκησης δημόσιας εξουσίας επί χορήγησης άδειας διαφημιστικών πινακίδων επί κοινόχρηστων χώρων εντός λιμενικής ζώνης από τους Οργανισμούς Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Την 12^η Νοεμβρίου 2020, ημέρα Πέμπτη, ώρα 13:30, τα Μέλη της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.) συνήλθαν στην 75^η Συνεδρίασή τους, μέσω τηλεδιάσκεψης και φυσικής παρουσίας, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Παναγιώτη – Ιάσωνα Αγγελόπουλου, προκειμένου να συζητήσουν και να λάβουν απόφαση επί των θεμάτων της Ημερησίας Διατάξεως.

ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Αγγελόπουλος Παναγιώτης – Ιάσων	Πρόεδρος
2. Τορουνίδης Αθανάσιος	Αντιπρόεδρος
3. Κουφός Παναγιώτης	Εισηγητής
4. Μπίτας Δημήτριος	Εισηγητής
5. Χλωμούδης Κωνσταντίνος	Μέλος
6. Γεωργίου Βασίλειος	Μέλος
7. Γρίνος Σπυρίδων	Μέλος
8. Βελουδογιάννη Ελένη	Μέλος
9. Κουμπάρακης Γεώργιος	Μέλος

Χρέη γραμματέως εκτελεί η Αρχικελευστής Λ.Σ. Δημητριάδη Αφεντούλα.

Στην αρχή της συζητήσεως ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η Εισήγηση αφορά σε ζητήματα ασκήσεως δημόσιας εξουσίας επί της χορήγησης άδειας διαφημιστικών πινακίδων επί κοινόχρηστων χώρων εντός λιμενικής ζώνης από τους Οργανισμούς Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης μετά το Ν.4404/2016 «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 126) και τον Ν. 4522/2018 «Κύρωση της από 2 Φεβρουαρίου 2018 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 27 Ιουνίου 2001 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 39) αντίστοιχα.

Κατόπιν, έδωσε τον λόγο στον αρμόδιο Εισηγητή, κ. Δημήτριο Μπίτα, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την από 9^{ης} Νοεμβρίου 2020 Εισήγησή του. Ακολούθως, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα τεθέντα σε αυτήν, τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων, προέβησαν σε διαλογική συζήτηση.

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Στις 30/04/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 503/03.05.18) εστάλησαν και στη Ρ.Α.Λ., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 επιστολής του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., οι θέσεις της εταιρίας επί των διαλαμβανομένων στα υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 και 6000/218/19.03.2018 έγγραφα του Διοικητή της Δ.Α.Λ., (αμφότερα αναρτηθέντα στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» με ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ και 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ, αντίστοιχα) με θέμα: «Έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν.4389/2016 (Α' 94) και του ν.4404/2016 (Α' 126)» και «Παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας Δημόσιας Αρχής Λιμένων.» αντίστοιχα.
2. Στις 24/05/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 253/24.05.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., αναφορικά με το από 19^{ης} Μαρτίου 2018 εκδοθέν και αναρτηθέν στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» έγγραφο της Δ.Α.Λ., με την οποία καλεί την Δ.Α.Λ. για την προσήκουσα ενημέρωση της Αρχής (Ρ.Α.Λ.) καθ' ότι, καίτοι σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα διανομής στο σώμα του εγγράφου επρόκειτο να γνωστοποιηθεί στο σύνολο των Ανεξαρτήτων Αρχών, το εν λόγω έγγραφο ουδέποτε της κοινοποιήθηκε.
3. Στις 12/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), με αντικείμενο την παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε., καθώς και την εκ του σύνεγγυς συζήτηση επί των προαναφερθέντων ζητημάτων.
4. Στις 12/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 701/13.07.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ. το από 12^{ης} Ιουλίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Διοικητή της Δ.Α.Λ., σε απάντηση του δευτέρου σκέλους της προαναφερθείσας με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, με το οποίο εζήτησε τον ορισμό ημερομηνίας για τη διεξαγωγή της εν λόγω συζητήσεως.

5. Στις 17/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 327/17.07.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στην Ο.Λ.Θ. Α.Ε., στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), με αντικείμενο την παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης αρμοδιότητάς της.
6. Στις 17/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στην Ο.Λ.Π. Α.Ε., στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), με αντικείμενο την παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης αρμοδιότητάς της.
7. Στις 19/07/2018 η Αρχή απέστειλε την με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 332/19.07.2018 επιστολή προς τον Επικεφαλής του Περιφερειακού Γραφείου Θεσσαλονίκης της Δημόσιας Αρχής Λιμένων αιτούμενη την παροχή απόψεων αναφορικά με την άσκηση δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τους Οργανισμούς Λιμένων.
8. Στις 03/08/2018 εστάλη ηλεκτρονικό μήνυμα από πληρεξούσιο δικηγόρο της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. (με αρ. πρωτ. 788/03.08.2018) σχετικά με τις απόψεις της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. περί δημόσιας εξουσίας.
9. Στις 09/08/2018 εστάλη ηλεκτρονικό μήνυμα από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Ο.Λ.Θ. Α.Ε., (με αρ. πρωτ. 855/31.08.2018), με το οποίο παρείχεται προς την Αρχή σχετικό υλικό για την άσκηση δημόσιας εξουσίας.
10. Στις 03/09/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 859/04.09.18) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.2018 επιστολής, οι αιτούμενες απόψεις της Ο.Λ.Π. Α.Ε., με την υπ' αριθ. πρωτ. 35458/03.09.2018 επιστολή του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε..
11. Στις 20/09/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 412/20.09.18) απεστάλη νέα επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., σε συνέχεια της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, με αντικείμενο την υπενθύμιση και παραπομπή στο περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, ήτοι: παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε..
12. Στις 31/10/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1045/31.10.18) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 412/20.09.2018 υπενθυμιστικής επιστολής παροχής απόψεων, οι αιτούμενες απόψεις της Δ.Α.Λ., δια του από 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του κ. Διοικητή της Δ.Α.Λ., καθώς και, συνημμένα σε αυτό, στοιχεία, ήτοι έγγραφο: **α)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 (ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), **β)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/218/19.03.2018 (ΑΔΑ: 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ), **γ)** υπ' αριθ. πρωτ. 6130/13/07.05.2018 (ΑΔΑ: ΩΥΨΣ4653ΠΩ-ΜΩΤ), **δ)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/268/07.05.2018 (ΑΔΑ: 6ΖΜΟ4653ΠΩ-Ρ3Σ), **ε)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/279/14.05.2018 (ΑΔΑ: Ω9ΦΒ4653ΠΩ-85Φ), **στ)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/15/23.07.2018 (ΑΔΑ: Ψ9ΑΧ4653ΠΩ-ΔΔΘ), **ζ)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/415/28.08.2018 (ΑΔΑ: ΨΛ1Π4653ΠΩ-ΟΙΜ) και **η)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/532/29.10.2018 (ΑΔΑ: 66ΧΦ4653ΠΩ-ΞΜΜ).
13. Στις 01/11/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1055/02.11.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 3000.0/81175/01.11.2018 διαβίβασης της Γενικής Γραμματείας Λιμένων Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων (εφεξής: Γ.Γ.Λ.Λ.Π.Ν.Ε.), το υπ' αριθ. πρωτ. 3000.0/79196/25.10.2018 έγγραφο του κ. ΓΓΛΠΝΕ, προς ενημέρωση της Αρχής, το οποίο απαντά σε ζητήματα αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. σε σχέση με τις Ο.Λ. Α.Ε..

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Το Σύνταγμα της Ελλάδος.
2. Ο Ν.2688/1999 «Μετατροπή του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς και του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης σε ανώνυμες εταιρίες» (ΦΕΚ Α' 40).
3. Ο Ν.2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 45), όπως ισχύει.
4. Ο Ν.2932/2001 «Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές Σύσταση Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής - Μετατροπή Λιμενικών Ταμείων σε Ανώνυμες Εταιρείες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 145).
5. Ο Ν.3654/2008 «Κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π. Α.Ε.) και Θεσσαλονίκης (Ο.Λ.Θ. Α.Ε.), ρυθμίσεις για το προσωπικό της Ο.Λ.Π. Α.Ε. και της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 57).
6. Ο Ν.4150/2013 «Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 102), Άρθρο 44, παρ. 4ε.
7. Ο Ν.4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 94), όπως ισχύει, ιδίως τα Άρθρα 112, 113 και 132.
8. Ο Ν.4404/2016 «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 126).
9. Ο Ν. 4522/2018 «Κύρωση της από 2 Φεβρουαρίου 2018 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 27 Ιουνίου 2001 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 39).
10. Ο Ν.4532/2018 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1794 και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 63).
11. Ο Ν.4597/2019 «Για την κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. Διατάξεις για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 35).
12. Ο Ν. 4676/2020 «Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 67), Άρθρο 86.
13. Ο Ν. 2946/2001 «Υπαίθρια Διαφήμιση, Συμπολιτείες Δήμων και Κοινοτήτων και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 224), όπως ισχύει.
14. Το Π.Δ.456/1984 «Αστικός Κώδικας και Εισαγωγικός Νόμος» (ΦΕΚ Α' 164).
15. Το Π.Δ.19/2016 «Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωση Υπηρεσιών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)» (ΦΕΚ Α' 28), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

16. Η υπ' αρ. 1000.00/44060/2017 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 299/19.06.2017).
17. Η υπ' αρ. 1000.00/62063/2018 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 477/23.08.2018).
18. Η υπ' αρ. 1000.00/24042/2020 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 319/27.04.2020).
19. Η υπ' αριθμόν 21/2020 Γνωμοδότηση της Αρχής με θέμα: «Γνωμοδότηση, περί άσκησης αρμοδιοτήτων στο λιμένα Πειραιά αναφορικά με το Ν.2881/2001 «Ρύθμιση θεμάτων ανέλκυσης ναυαγίων και άλλες διατάξεις» μετά το Ν.4404/2016» (ΑΔΑ: Ω7Ξ646Μ445-ΑΩΑ).
20. Η υπ' αριθ. 24/2020 Γνωμοδότηση της Αρχής με θέμα: «Γνωμοδότηση περί άσκησης δημόσιας εξουσίας επί της χορήγησης άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός λιμενικής ζώνης από τους Οργανισμούς Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.» (ΑΔΑ: ΩΨΧΠ46Μ445-06Φ).

ΥΠΑΓΩΓΗ – ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟ

Κεφάλαια τεκμηρίωσης

A. Αρμοδιότητα Αρχής

B. Νομικό Πλαίσιο

I. Άρθρα 128, 131 και 132 του Ν.4389/2016 και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 1 και 8 του Κεφαλαίου Ζ' του ίδιου Νόμου.

II. Άρθρα 2, 5, 6 και 12 του Ν.4404/2016, και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 12, 15, 16, 17, 18, 23 και 27 του ίδιου Νόμου.

III. Προοίμιο, Άρθρα 4, 5 και 29 της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ

IV. Άρθρα 2, 3, 5, 6, 7 και 12 του Ν. 4522/2018

V. Προοίμιο, Άρθρα 4, 5 και 30 της Σ.Π. κυρωθείσας με το Παράρτημα Α' του Ν.4522/2018

VI. Άρθρα 1, 3 και 5 του Ν. 2946/2001

VII. Π.Δ. 456/1984 «Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 456 της 17/24 Οκτ.1984 - Αστικός Κώδικας και Εισαγωγικός του Νόμος»

Γ. Πραγματικά Περιστατικά

Δ. Υπαγωγή

A. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων

Ν. 4389/2016, Άρθρα 108, 112, 113 και 132.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 108 «Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία "Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων" (Ρ.Α.Λ.), η οποία έχει ως γενικότερη αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της

νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος και συνδεδεμένων σε αυτό εγκαταστάσεων, με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού [...].».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 112 «Κανονιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων και δεσμευτικών οδηγιών, εγκυκλίων, προτύπων, υποδειγμάτων, κατευθυντήριων γραμμών, ανακοινώσεων, κωδίκων δεοντολογίας και χαρτών υποχρεώσεων και καλών πρακτικών, καθώς και κάθε άλλης απαραίτητης πράξης, ιδίως, για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) Στην οικονομική ρύθμιση, απλούστευση, στη διαφάνεια και στη συμβατότητα των τελών, χρεώσεων και κυρώσεων των λιμενικών υπηρεσιών και των ζητημάτων πρόσβασης επί όλων των ελληνικών λιμένων και επί των συνδεδεμένων με αυτούς εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ανταγωνισμού και παροχής λιμενικών υπηρεσιών και χρηματοοικονομικής διαφάνειας. β) Στην τυποποίηση της διαδικασίας αριθμητικού προσδιορισμού και υπολογισμού, επιβολής και είσπραξης ποινικών ρητρών ή άλλων συμβατικών αξιώσεων που προβλέπονται στις Συμβάσεις Παραχώρησης, καθώς και στην τυποποίηση της διαδικασίας διατύπωσης και κρίσης των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων κατά των αποφάσεων επιβολής. [...]. γ) Στην άσκηση των λοιπών ρυθμιστικών και άλλων αρμοδιοτήτων της, [...].».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 113 «Ρυθμιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων και διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης στους λιμένες, ιδίως σε ό,τι αφορά την τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού, του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης και τη συμμόρφωση προς τους χρηματοοικονομικούς στόχους, β) την τήρηση των υποχρεώσεων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ιδίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, Συμβάσεις Παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352 (L57/1), γ) τη ρύθμιση, εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352: αα) επί των τελών και χρεώσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και πρόσβασης στο λιμενικό τομέα και τις αγορές λιμενικών υπηρεσιών, ιδίως σύμφωνα με τις Συμβάσεις Παραχώρησης και τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, συμβάσεων και λιμενικών υπηρεσιών, γγ) επί αναληφθεισών δεσμεύσεων για τα ανωτέρω θέματα, δ) τη διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών ενδιαφερομένων μερών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, τη διαιτησία, σύμφωνα με Κανονισμό που εκδίδει η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών, και τη λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επί αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, σε κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, ε) [...], στ) [...].» και σύμφωνα με την παρ. 2 του ιδίου Άρθρου, «Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: α) την επεξεργασία και πρόταση στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, β) τη σύνταξη και υποβολή προς κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή Ανεξάρτητη Αρχή εισηγήσεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, γ) [...], δ) τον έλεγχο συμβατότητας, αναλογικότητας σε σχέση με την παρεχόμενη υπηρεσία και λήψη των αναγκαίων ρυθμιστικών μέτρων επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, τη γνωμοδότηση κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος, ε) την άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από Συμβάσεις Παραχώρησης στο όνομα και για λογαριασμό του. [...].».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 132 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις κεφαλαίου» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: α) [...], β) Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: αα) Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τη Ρ.Α.Λ., ββ) [...]» και σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του ιδίου Άρθρου «3. Η Ρ.Α.Λ. ασκεί ως εντολοδόχος του Ελληνικού Δημοσίου και κάθε άλλη αρμοδιότητά του που είναι συναφής με τη Σύμβαση Παραχώρησης και δεν έχει ρητά απονεμηθεί σε κάποια υπηρεσία ή φορέα του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα ή άλλο νόμο. 4. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος, δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις νόμων που κυρώνουν Συμβάσεις Παραχώρησης και ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών. Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στη Ρ.Α.Λ. με τις διατάξεις των άρθρων 112 και 113 του παρόντος νόμου τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.».

Ν. 4404/2016 (Κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης της Ο.Λ.Π. Α.Ε. και του Ελληνικού Δημοσίου)

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «Κρατική Εποπτεία» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «Το Δημόσιο επιβλέπει το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του Λιμένα Πειραιά, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΙΜΕΝΩΝ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «Εκτός από τις αρχές που έχουν νομοθετική αρμοδιότητα κατά την ουσιαστική έννοια και παρατίθενται στο Άρθρο 2.1, δυνάμει του άρθρου 43 του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), όπως ισχύει συστάθηκε μια νέα οικονομική ρυθμιστική αρχή με την αρμοδιότητα της ρύθμισης ορισμένων πτυχών του ελληνικού λιμενικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένου του Λιμένα Πειραιά), δηλαδή η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (η ΡΑΛ). Η ΡΑΛ έχει λάβει τις εξουσίες και αρμοδιότητες, που παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2, οι οποίες επιδέχονται περαιτέρω υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης μέσω της έκδοσης εξουσιοδοτικών διατάξεων), όπως προβλέπεται στον Νόμο 4150/2013.».

Σύμφωνα με το Παράρτημα 2.2 «Εξουσίες και Αρμοδιότητες της ΡΑΛ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «(α) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες, η τήρηση των υποχρεώσεων των λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης - εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κυρίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, συμβάσεις παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού, την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον λιμενικό τομέα, (β) Η διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, (γ) Η διαχείριση παραπόνων και η λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επ' αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, (δ) Η υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων (παραχωρήσεις, εκμίσθωση χερσαίας ζώνης) και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, (ε) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, εξασφαλίζοντας ιδίως την τήρηση του συμφωνηθέντος επιπέδου εξυπηρέτησης, προσδιορίζοντας τα επίπεδα απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη συμμόρφωση με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, (στ) Η εξασφάλιση, σε συνεργασία με την Επιτροπή

Ανταγωνισμού, της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, η αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, (ζ) Η έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με την απλούστευση, διαφάνεια και εναρμόνιση τελών κοινού ενδιαφέροντος για όλους τους ελληνικούς λιμένες, προωθώντας τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων λιμένων, (η) Η γνωμοδότηση επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, (θ) Η γνωμοδότηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου επί ειδικών θεμάτων λιμένων- περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος.».

Ν. 4522/2018 (Κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. και του Ελληνικού Δημοσίου)

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «Κρατική Εποπτεία» του Ν.4522/2018 προβλέπεται ότι «Σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, η «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» ενεργεί ως διαχειριστική αρχή του Λιμένα Θεσσαλονίκης και ως πάροχος ολοκληρωμένων λιμενικών υπηρεσιών εντός του Λιμένα Θεσσαλονίκης.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΙΜΕΝΩΝ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4522/2018 Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «Εκτός από τις αρχές που έχουν νομοθετική αρμοδιότητα κατά την ουσιαστική έννοια και παρατίθενται στο Άρθρο 2.1, δυνάμει του άρθρου 108 του Νόμου 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94/27.5.2016), συστάθηκε μια νέα οικονομική ρυθμιστική αρχή με την αρμοδιότητα της ρύθμισης ορισμένων πτυχών του ελληνικού λιμενικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένου του Λιμένα Θεσσαλονίκης), δηλαδή η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (η ΡΑΛ). Η ΡΑΛ έχει λάβει τις εξουσίες και αρμοδιότητες, που παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2, οι οποίες επιδέχονται περαιτέρω υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης μέσω της έκδοσης εξουσιοδοτικών διατάξεων), όπως προβλέπεται στον Νόμο 4389/2016.».

Σύμφωνα με το Παράρτημα 2.2 «Εξουσίες και Αρμοδιότητες της ΡΑΛ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4522/2018 Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «(α) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες, η τήρηση των υποχρεώσεων των λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κυρίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, συμβάσεις παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού, την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον λιμενικό τομέα, (β) Η διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, (γ) Η διαχείριση παραπόνων και η λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επ' αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, (δ) Η υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων (παραχωρήσεις, εκμίσθωση χερσαίας ζώνης) και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, (ε) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, εξασφαλίζοντας ιδίως την τήρηση του συμφωνηθέντος επιπέδου εξυπηρέτησης, προσδιορίζοντας τα επίπεδα απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη συμμόρφωση με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, (στ) Η εξασφάλιση, σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, η αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, (ζ) Η έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με την απλούστευση, διαφάνεια και εναρμόνιση τελών κοινού ενδιαφέροντος για όλους τους ελληνικούς λιμένες, προωθώντας τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων λιμένων, (η) Η έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με τη διαδικασία αριθμητικού προσδιορισμού και υπολογισμού, επιβολής και είσπραξης ποινικών ρητρών ή άλλων συμβατικών αξιώσεων που προβλέπονται στις Συμβάσεις Παραχώρησης, καθώς και η τυποποίηση της διαδικασίας

διατύπωσης και κρίσης των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων κατά των αποφάσεων επιβολής των εν λόγω κυρώσεων, (θ) Η γνωμοδότηση επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, (ι) Η πρόταση προς το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής νέων νομοθετικών διατάξεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς του, (ια) Η άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από τις συμβάσεις παραχώρησης στο όνομα και για λογαριασμό του, (ιβ) Η γνωμοδότηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων-περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος. (ιγ) Η λήψη έκτακτων προσωρινών μέτρων σε περίπτωση παράβασης, η οποία ενέχει δυνητικά σοβαρή απειλή για το δημόσιο συμφέρον ή τη δημόσια ασφάλεια.»

Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Αρχή δύναται εντός των αρμοδιοτήτων της να διαπιστώνει μια πραγματική κατάσταση αναφορικά με την εκτέλεση και ερμηνεία των Συμβάσεων Παραχώρησης και κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις ανωτέρω νομοθετικές διατάξεις, είναι καθ' ύλην αρμόδια να εξετάσει και να γνωμοδοτήσει επί του εν θέματι ζητήματος. Η παροχή Γνωμοδότησης της Αρχής υπαγορεύεται από τη μέριμνα για την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος με έμφαση την εφαρμογή της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η, δε, ερμηνεία των διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητάς της και υπαγορεύεται από τη μέριμνα για την ομαλή εκτέλεση αυτών. Επιπλέον, η ερμηνεία στην οποία προβαίνει η Ρ.Α.Λ. δεν αποτελεί τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης αλλά καθοδηγεί τα συμβαλλόμενα Μέρη και αποτελεί εργαλείο διαχείρισης της Σύμβασης Παραχώρησης.

Τα όρια της ερμηνείας της ορίζονται, όσον αφορά στην Ο.Λ.Π. Α.Ε., από το Άρθρο 29.6 της ΣΠ, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 4404/2016, σύμφωνα με το οποίο «Κάθε διάταξη της παρούσας Σύμβασης θα είναι έγκυρη και εκτελεστή στον μέγιστο δυνατό βαθμό που επιτρέπεται από τον νόμο. Εάν διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τυχόν κηρυχθούν άκυρες, μη εκτελέσιμες ή παράνομες από οποιοδήποτε αρμόδιο διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο, η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία δεν θα θέσει σε κίνδυνο ούτε θα επηρεάσει τις υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα παραμείνουν σε πλήρη ισχύ. Εάν οποιαδήποτε τέτοια διάταξη της παρούσας Σύμβασης κριθεί άκυρη, μη εκτελέσιμη ή παράνομη, τα μέρη θα καταβάλουν αμελλητί κάθε δυνατή προσπάθεια διαπραγμάτευσης νέων διατάξεων, ώστε να εξαιρεθεί η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία και η παρούσα Σύμβαση να αποκατασταθεί όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον αρχικό της σκοπό και ισχύ.» και όσον αφορά στην Ο.Λ.Θ. Α.Ε. από το άρθρο 30.5 της Σ.Π., η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 4522/2018, σύμφωνα με το οποίο «Καθεμία από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης θα είναι έγκυρη και εξαναγκαστή στο μέγιστο βαθμό που επιτρέπεται από τον νόμο. Εάν διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τυχόν κηρυχθούν άκυρες, μη εξαναγκαστές ή αντίθετες στο νόμο από οποιοδήποτε αρμόδιο διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο, το γεγονός αυτό δεν θα θίγει ούτε και επηρεάζει τις υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα παραμείνουν σε πλήρη ισχύ. Εάν οποιαδήποτε τέτοια διάταξη της παρούσας Σύμβασης κριθεί άκυρη, μη εξαναγκαστή ή παράνομη, τα μέρη θα καταβάλουν αμελλητί κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να διαπραγματευτούν νέους όρους που θα είναι έγκυροι, εξαναγκαστοί και σύννομοι, με τους οποίους θα αποκαθίσταται το περιεχόμενο της παρούσας Σύμβασης με τη μέγιστη εγγύτητα προς τα αρχικώς σκοπούμενα έννομα αποτελέσματα αυτής.»

Συνεπώς, παραδεκτώς ήχθη προς συζήτηση και εξετάστηκε η εν θέματι υπόθεση ενώπιον της Ρ.Α.Λ.

Β. Νομικό Πλαίσιο

Ι. Άρθρα 128, 131 και 132 του Ν.4389/2016 και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 1 και 8 του Κεφαλαίου Ζ' του ίδιου Νόμου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 128 «Σκοπός και αρμοδιότητες Δ.Α.Λ.» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «1. Σκοπός της Δ.Α.Λ. είναι να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της απονέμονται, στην επίτευξη των προγραμματικών στόχων του ελληνικού λιμενικού συστήματος, στους οποίους και περιλαμβάνονται: (α) Η συμβολή στην τοπική, περιφερειακή και εγχώρια οικονομική, κοινωνική και κοινοτική ευημερία, σε αντιστοιχία με την κομβική και μακροοικονομική σημασία των Λιμένων. (β) Η διευκόλυνση της οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας των περιοχών, κοινοτήτων και των κλάδων της οικονομίας, που εξυπηρετούνται από τους Λιμένες ή μέσω αυτού. (γ) Η προστασία του περιβάλλοντος εντός των Λιμένων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. (δ) Η αδιάλειπτη διαθεσιμότητα και παροχή αξιόπιστων και ποιοτικών υπηρεσιών από τους φορείς διαχείρισης λιμένων σε πλοία, επιβάτες και φορτία, σύμφωνα με την αρχή της απαγόρευσης διάκρισης, με την επιφύλαξη του κατ' εξαίρεση επιτρεπτού τέτοιας διάκρισης, στο μέτρο που προβλέπεται ειδικά από τη Σύμβαση Παραχώρησης και σύμφωνα με την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία. (ε) Η αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων στους χρήστες και το κοινό υπηρεσιών εντός των Λιμένων, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ. (στ) Η συνεργασία όλων των αρμοδίων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας για την κατοχύρωση και τον έλεγχο των εργασιακών δικαιωμάτων και των συνδικαλιστικών ελευθεριών στη λιμενική ζώνη με την παρακολούθηση της εφαρμογής των ισχυουσών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και των κατά περίπτωση εφαρμοστέων νομοθετημάτων εθνικής, διεθνούς και ενωσιακής προέλευσης. Σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης από τη Δ.Α.Λ. οποιασδήποτε παραβίασης των ανωτέρω αναφερόμενων νομοθετημάτων ενημερώνονται αμελλητί οι αρμόδιες ενωσιακές και εθνικές αρχές. (ζ) Η εν γένει εφαρμογή εντός λιμενικής ζώνης της κείμενης νομοθεσίας σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος στη Δ.Α.Λ. δε θίγουν τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία. 2. Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα. 3. [...]. 4. [...]. 5. Κατά των πράξεων που εκδίδει η Δ.Α.Λ. σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και η Δ.Α.Λ. Π σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 131 του παρόντος επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Η ενδικοφανής προσφυγή του προηγούμενου εδαφίου ασκείται με κατάθεση στη Γενική Γραμματεία Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, από τη δημοσίευση της πράξης. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής υποχρεούται να εκδώσει την απόφαση του μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η προσφυγή θεωρείται ότι έχει απορριφθεί σιωπηρά.».

Σύμφωνα με το Άρθρο 131 «Ίδρυση Περιφερειακού Γραφείου Δ.Α.Λ. Πειραιά» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «1. [...]. 2. Συνιστάται Περιφερειακό Γραφείο Δ.Α.Λ. Πειραιά (Δ.Α.Λ.-Π) με έδρα στο Δήμο Πειραιά. Με απόφαση του Σ.Δ. επικεφαλής της Δ.Α.Λ.-Π ορίζεται μέλος ή υπάλληλος της Δ.Α.Λ.. Το Περιφερειακό Γραφείο Δ.Α.Λ. Πειραιά (Δ.Α.Λ.-Π.) λειτουργεί ως αποκεντρωμένη υπηρεσία της Δ.Α.Λ. και υποστηρίζεται από τις Διευθύνσεις και τα Τμήματα της τελευταίας. 3. [...] 4. Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του

Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ., η Δ.Α.Λ.-Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "Όργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση του παρόντος, δύναται να εξειδικεύονται κατά περιεχόμενο οι ως άνω αρμοδιότητες. Η παράλειψη έκδοσης της απόφασης αυτής δεν κωλύει την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. 5. [...] 6. [...] 7. [...]».

Σύμφωνα με το Άρθρο 132 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις κεφαλαίου» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: α) Όταν η αμφιβολία αφορά στην ανάθεση της εξουσίας ή αρμοδιότητας στο φορέα εκμετάλλευσης με βάση τη Σύμβαση Παραχώρησης, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο παραχωρησιούχος έχει από τη Σύμβαση τη σχετική εξουσία ή αρμοδιότητα. β) Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: αα) Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τη Ρ.Α.Λ.. ββ) Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Δ.Α.Λ. μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης. 2. [...] 3. Η Ρ.Α.Λ. ασκεί ως εντολοδόχος του Ελληνικού Δημοσίου και κάθε άλλη αρμοδιότητά του που είναι συναφής με τη Σύμβαση Παραχώρησης και δεν έχει ρητά απονεμηθεί σε κάποια υπηρεσία ή φορέα του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα ή άλλο νόμο. 4. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος, δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις νόμων που κυρώνουν Συμβάσεις Παραχώρησης και ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών. Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στη Ρ.Α.Λ. με τις διατάξεις των άρθρων 112 και 113 του παρόντος νόμου τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. 5. [...] 6. [...] 7. [...] 8. [...]».

Σύμφωνα με τα σημεία 1 και 8 επί της Αρχής της Αιτιολογικής Έκθεσης του Κεφαλαίου Ζ' του ίδιου Νόμου προβλέπεται ότι: «1. Βασικό χαρακτηριστικό της λειτουργίας αρχικά των λιμενικών ταμείων και στη συνέχεια των οργανισμών λιμένων ήταν η σύμπτωση στον ίδιο φορέα αρμοδιοτήτων αφενός εποπτικής και διαχειριστικής αρμοδιότητας, δηλαδή αρμοδιοτήτων δημοσίου συμφέροντος, αφετέρου παροχής λιμενικών υπηρεσιών, δηλαδή εμπορικών δραστηριοτήτων. Το Εθνικό λιμενικό σύστημα συμπεριλαμβάνει 16 Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος και 12 εξ αυτών διοικούνται από ανώνυμες εμπορικές εταιρείες που ελέγχονται από το Ελληνικό Δημόσιο. Βασικός σκοπός των ανωτέρω κρατικών ανωνύμων εταιρειών ήταν αφενός η άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων μιας λιμενικής αρχής, αφετέρου η εμπορική αξιοποίηση των λιμένων σύμφωνα με συμβάσεις παραχώρησης που είχε συνάψει το Ελληνικό Δημόσιο με κάθε μία από τις προαναφερόμενες ανώνυμες εταιρείες του. Βασικό προβληματισμό σχετικά με τη λειτουργία των ελληνικών λιμένων ήταν η σύμπτωση αρμοδιοτήτων διαφορετικής φύσης και ποιότητας, ενίοτε και εξ ορισμού συγκρουόμενων, στο ίδιο πρόσωπο. Η σύγχυση αυτή ήταν έντονη στην περίπτωση των νομικών εκείνων προσώπων (Όργανισμών Λιμένος ή Λιμενικών Ταμείων) που ενεργούσαν ταυτόχρονα τόσο ως φορείς εποπτικής και διαχειριστικής αρμοδιότητας, δηλαδή ασκούσαν δημόσια εξουσία, όσο και ως πάροχοι των λιμενικών υπηρεσιών, δηλαδή ως φορείς της ιδιωτικής

οικονομίας. Επομένως, η εποπτική αρμοδιότητα προσέκρουε σε μεγάλο βαθμό στην ταύτιση ελέγχοντος και ελεγχόμενου. [...]. 8. Με βάση τις αναγκαίες πλέον προσαρμογές στο σύστημα θεσμικού ελέγχου της παροχής λιμενικών υπηρεσιών, η Προστασία του δημοσίου συμφέροντος εξασφαλίζεται από το τρίπτυχο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής – Ρ.Α.Λ. – Δ.Α.Λ. Συγκεκριμένα: Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μέσω της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων αποτελεί τον αρμόδιο φορέα για τη διαμόρφωση της εθνικής λιμενικής πολιτικής. Η Ρ.Α.Λ. αναδεικνύεται σε ανεξάρτητη αρχή εποπτείας των εμπορικών μεθόδων και πρακτικών των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών, με αναβάθμιση του εποπτικού της ρόλου, ώστε να δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα για τη διασφάλιση της ακώλυτης παροχής λιμενικών υπηρεσιών στους χρήστες, της ακώλυτης πρόσβασης σε λιμενικές υπηρεσίες και της εύρυθμης λειτουργίας της συναφούς αγοράς λιμενικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο και σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Τέλος, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.».

Τέλος, δυνάμει της παρ. 1 του Άρθρου 86 του Δ' Κεφαλαίου του Δ' Μέρους του Ν.4676/2020 (ΦΕΚ Α' 67) καταργείται η Δ.Α.Λ. Σύμφωνα με το προαναφερθέν Άρθρο (Άρθρου 86 του Ν.4676/2020), προβλέπεται ότι: «1. Η Δημόσια Αρχή Λιμένων (Δ.Α.Λ.) που ιδρύθηκε και λειτουργεί με τις διατάξεις των άρθρων 127 επ. του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως ισχύει, καθώς και τα Περιφερειακά Γραφεία αυτής, καταργούνται. Οι θέσεις προσωπικού που συστάθηκαν με την παράγραφο 8 του άρθρου 130 του ν. 4389/2016 διατηρούνται στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 128 του ν. 4389/2016 αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. και των Περιφερειακών Γραφείων αυτής ασκούνται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και δύνανται να μεταβιβαστούν σε άλλα όργανα και υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 2. 2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται θέματα που αφορούν στη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων της Δ.Α.Λ. και των Περιφερειακών Γραφείων, θέματα προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην εφαρμογή της παραγράφου 1. [...].».

II. Άρθρα 2, 5, 6 και 12 του Ν.4404/2016, και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 12, 15, 16, 17, 18, 23 και 27 του ίδιου Νόμου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 «Κρατική εποπτεία» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” ενεργεί ως διαχειριστική αρχή του Λιμένα Πειραιά και ως πάροχος ολοκληρωμένων λιμενικών υπηρεσιών εντός του Λιμένα Πειραιά. 2. Το Δημόσιο επιβλέπει το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του Λιμένα Πειραιά, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία.».

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 «Εξουσιοδότηση και εφαρμογή κανονισμών» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «1. Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής

Πολιτικής, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να ασκούνται με τρόπο αντίθετο με τα προβλεπόμενα στην κυρούμενη Σύμβαση Παραχώρησης. **2.** Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ιδίως εκείνων που αφορούν στην έκδοση κανονισμών που διέπουν οποιοδήποτε από τα διοικητικά θέματα αναφορικά με το Λιμένα Πειραιά, περιλαμβάνοντας: α) [...], β) [...], γ) [...], δ) [...], ε) [...], στ) [...], ζ) [...], η) κανόνες και κανονισμούς για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή στο εργασιακό περιβάλλον, σε ευθυγράμμιση με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, θ) [...], ι) την ενίσχυση των αρμόδιων παράκτιων σταθμών της Ελληνικής Ακτοφυλακής, υπό την ιδιότητά της ως “Λιμενικής Αρχής” ή/και οποιασδήποτε μέλλουσας αρχής ή αρχών ή/θελε ιδρυθούν βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας προκειμένου να επιβλέψουν τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά με αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα επίβλεψης, παρακολούθησης και ελέγχου των προαναφερθέντων τομέων, καθώς και ζητήματα εφαρμογής των ισχυόντων κανονισμών και επιβολής διοικητικών κυρώσεων. **3.** Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει ή αποκλείει την εφαρμογή Γενικών Κανονισμών Λιμένα και/ή Ειδικών Κανονισμών Λιμένα που βρίσκονται σε ισχύ στο Λιμένα Πειραιά, ή την έκδοση περαιτέρω όμοιων κανονισμών, σύμφωνα με τις Ενότητες 156 κ.ε. του Κώδικα Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α' 261).».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 6** «Κοινή χρήση της Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” υποχρεούται να σέβεται και να διατηρεί τη φύση της Λιμενικής Ζώνης ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, να διασφαλίζει ότι ο Λιμένας Πειραιά λειτουργεί ως δημόσιος λιμένας και να εξασφαλίζει την πρόσβαση των χρηστών σε αυτόν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. **2.** [...]. **3.** Επί των διαφορών που αναφύονται από την εφαρμογή των δύο προηγούμενων παραγράφων, και οι οποίες διακρίνονται από εκείνες που εμπíπτουν στην παράγραφο 3 του άρθρου 9, μεταξύ, αφενός, της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και, αφετέρου, οποιουδήποτε χρήστη ή χρηστών ή/και οποιουδήποτε άλλου προσώπου αποδεικνύει έννομο συμφέρον, αρμόδιο Δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιά. Οι απαιτήσεις της παρούσας παραγράφου εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο και κηρύσσεται υποχρεωτικά προσωρινά εκτελεστή. **4.** [...]».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 20** «Διαδικαστικές και τελικές διατάξεις» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Κάθε γενική ή ειδική διάταξη νόμου που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει ζητήματα όμοια προς αυτά του παρόντος νόμου, καταργείται. **2α.** Από την έκδοση του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη διαφορετικής ειδικής ρύθμισής του, ανακαλούνται, καταργούνται ή στερούνται ισχύος: (α) διατάξεις νόμων με ειδική εφαρμογή στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και/ή στον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, υπό τη μορφή της προκατόχου νομικής οντότητας δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), στο βαθμό που απονέμουν αρμοδιότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο του/της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς” να υιοθετεί, να εισάγει, να θεσπίζει, να εκδίδει, να καθιερώνει ή να τροποποιεί κανονιστικές διατάξεις και κανονισμούς λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των διατάξεων του άρθρου 4 και του άρθρου 21, παρ. 2 του Α.Ν. 1559/1950, όπως ισχύει, (β) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασυμβίβαστες με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, της κατανομής λειτουργιών και ευθυνών που προβλέπεται στο άρθρο 11 αυτής) και/ή στον παρόντα νόμο, (γ) διατάξεις νόμων (είτε αυτές εισάγουν προϋποθέσεις είτε καθιερώνουν εξαιρέσεις από εφαρμοστέες προϋποθέσεις), στο μέτρο που εφαρμόζονται στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” ή/και στο Λιμένα Πειραιά, αλλά όχι σε μία ή περισσότερες συγκρίσιμες επιχειρήσεις ή/και συγκρίσιμους λιμένες, εκτός κι αν οι διατάξεις αυτές, όπως εφαρμόζονται στο

Λιμένα Πειραιά, δεν είναι αντίθετες με συγκεκριμένη διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης, (δ) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασύμβατες με τον έλεγχο της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” από ιδιωτικό οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με το “δημόσιο τομέα”, τις “επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας” ή/και εκείνα τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται έμμεσα ή άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο (εφόσον δεν εφαρμόζονται και σε άλλα νομικά πρόσωπα), (ε) διατάξεις νόμων που απονέμουν στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 6 του παρόντος νόμου, ή/και (στ) εκτελεστικοί κανόνες ή κανονισμοί λειτουργίας που έχουν εκδοθεί από τα αρμόδια όργανα της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και/ή τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, στο μέτρο που έλκουν την ισχύ τους από οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες διατάξεις. **2β.** Η ως άνω παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στους κανόνες και στους κανονισμούς στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 1.7(γ) της κυρούμενης Σύμβασης Παραχώρησης, για τη χρονική περίοδο και υπό τις προϋποθέσεις που προσδιορίζονται ειδικότερα στη Σύμβαση Παραχώρησης. Επιπλέον, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” μπορεί ανά πάσα στιγμή να υιοθετεί, να τροποποιεί και να εφαρμόζει δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες και κανονισμούς που θα ισχύουν για την ίδια, στο βαθμό που αυτό είναι ειδικότερα αναγκαίο από τη Σύμβαση Παραχώρησης ή/και επιτρέπεται υπό την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία, για ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις εσωτερικές πτυχές της οργάνωσης, της δομής, των υπηρεσιών και των λειτουργιών της. **2γ.** Από τη δημοσίευση του παρόντος, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” θα έχει το δικαίωμα να ασκεί αποκλειστικά και μόνο τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται ειδικότερα στη Σύμβαση Παραχώρησης. **3.** [...]».

Σύμφωνα με τα σημεία **12, 15, 16, 17, 18, 23** και **27** επί της Αρχής της Αιτιολογικής Έκθεσης του ίδιου Νόμου προβλέπεται ότι: «**12.** Η ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης θα έχει ως συνέπεια την περιέλευση της ΟΛΠ υπό το μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του ποσοστού (άμεσης ή/και έμμεσης) συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στην ΟΛΠ σε ποσοστό κάτω του 51%. Η προοπτική αυτή προβλέπεται και ρητά (βλ. Άρθρο 15.1 της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης) ότι συνιστά αφορμή αναπροσαρμογής της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τους όρους της. Για το λόγο αυτό, με την από 25ης Ιουλίου 2014 επιστολή του Ελληνικού Δημοσίου (υπογραφόμενη από τους συναρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και -τότε- Ναυτιλίας και Αιγαίου) εκκίνησε σχετική διαδικασία αναθεώρησης του περιεχομένου της. Στην ως άνω επιστολή, σημειώθηκε ότι, η περιέλευση του ελέγχου της ΟΛΠ Α.Ε. σε ιδιώτες επενδυτές καθιστά επιβεβλημένες ορισμένες προσαρμογές του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, καθώς και συνακόλουθες προσαρμογές των μηχανισμών που αποτυπώνονται στη Σύμβαση Παραχώρησης, καθώς μεταξύ άλλων: (α) Καθίσταται μη συμβατή με τον, ιδιωτικό πλέον, χαρακτήρα της ΟΛΠ Α.Ε. η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής. (β) Είναι σκόπιμη η λεπτομερέστερη καταγραφή ορισμένων υποχρεώσεων στρατηγικής σημασίας για τη διασφάλιση στόχων και προτεραιοτήτων της εθνικής λιμενικής πολιτικής και, ευρύτερα, της εθνικής οικονομίας. Κομβικής σημασίας παράδειγμα τέτοιων υποχρεώσεων είναι η διασφάλιση του ζωτικού ρόλου του Λιμένα Πειραιώς για τη θαλάσσια διασύνδεση με τη νησιωτική Ελλάδα, την υποστήριξη της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας, τη ναυπηγοεπισκευαστική δραστηριότητα, κλπ. (γ) Επιπλέον, είναι σκόπιμη η διερεύνηση και καταγραφή επενδύσεων (σε λιμενικές υποδομές και ανωδομές) τις οποίες ο ιδιώτης επενδυτής θα αναλάβει να υλοποιήσει προκειμένου να ενισχύσει την ανάπτυξη του λιμένα. (δ) Απαιτείται ποσοτική και ποιοτική εξειδίκευση των προδιαγραφών, παραμέτρων και στόχων λειτουργίας του Λιμένα Πειραιώς, περιλαμβανομένων όσων σχετίζονται με τη συντήρηση υποδομών και όσων αφορούν στα επίπεδα των παρεχομένων υπηρεσιών. (ε) Επιβάλλεται ο προσδιορισμός του καταβαλλόμενου ανταλλάγματος παραχώρησης με μηχανισμούς που θα λαμβάνουν υπ' όψιν αντικειμενικούς παράγοντες, όπως ιδίως την κατανομή και φύση των

αναλαμβανόμενων κινδύνων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών, σε συνδυασμό με το αντίστοιχο κόστος ή όφελος. Διευκρινιστικά, σημειώνεται ότι η διαδικασία αναθεώρησης της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης δεν επηρεάζει ορισμένα θεμελιώδη στοιχεία και παραδοχές της, όπως ιδίως: (α) Το πλήρες, αποκλειστικό και αδιαμφισβήτητο δικαίωμα κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της χερσαίας λιμενικής ζώνης του Λιμένα Πειραιά, των γηπέδων που τη συναποτελούν και, κατ' εφαρμογή του κανόνα «τα υπερκείμενα είκει τοις υποκειμένοις» (*superficies solo cedit*), των επ' αυτής κτηρίων κι εγκαταστάσεων (περιλαμβανομένων των λιμενικών και χερσαίων έργων), (β) Τον χαρακτήρα της χερσαίας λιμενικής ζώνης ως δημοσίου κοινοχρήστου πράγματος και την απαρέγκλιτη εφαρμογή των συναφών συνταγματικών διατάξεων (γ) Την έκταση και φύση του παραχωρηθέντος δικαιώματος χρήσης κι εκμετάλλευσης της ΟΛΠ, το οποίο παραμένει δευτερεύον και υποτελές έναντι των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου και οριοθετείται από τον κοινόχρηστο χαρακτήρα της χερσαίας λιμενικής ζώνης, (δ) Την υποχρέωση της ΟΛΠ να παρέχει στο Λιμένα Πειραιά πλήρες και ολοκληρωμένο φάσμα λιμενικών υπηρεσιών, σε αδιάλειπτη βάση, και (ε) Τη διάρκεια της σύμβασης, η οποία λήγει το 2052. **13.** [...] **14.** [...] **15.** Από την παραπάνω αλληλουχία προκύπτουν τα εξής προκαταρκτικά συμπεράσματα: (α) Πρώτον, ότι η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης σκοπείται να εισαγάγει ειδική συμβατική ρύθμιση, καθόσον αφορά στις σχέσεις Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ, χάριν ενίσχυσης της συναλλακτικής ασφάλειας, ακολουθώντας τόσο το γενικό παράδειγμα των μείζονος ενδιαφέροντος συμβάσεων παραχώρησης στην Ελλάδα, όσο και το υφιστάμενο ειδικό προηγούμενο νομοθετικής κύρωσης της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, (β) Δεύτερον, ότι ο χρόνος θέσης σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης προκύπτει με σαφήνεια (όπως άλλωστε προκύπτει και ρητά από το Άρθρο 1 αυτής), κατά τρόπο ώστε να είναι αδιαμφισβήτητο το χρονικό σημείο μετάβασης από το ειδικό καθεστώς της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης σε εκείνο της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, (γ) Τρίτον, ότι η μετάβαση στο νέο συμβατικό καθεστώς, το οποίο προδιαγράφει η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης, συμπίπτει με την περιέλευση της ΟΛΠ υπό ιδιωτικό έλεγχο, κατά τρόπο ώστε να πραγματώνονται και οι στοχεύσεις της διαδικασίας αναθεώρησης του περιεχομένου της, εξεταζόμενες και από την άποψη της εφαρμογής του Άρθρου 15 της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, και (δ) Τέταρτον, ότι η θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την (ταυτόχρονη ή προγενέστερη) θέση σε ισχύ των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, στον οποίο γίνεται ειδικότερη αναφορά στα αμέσως κατωτέρω σημεία. (ε) Πέμπτον, ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες. **16.** Η μεταβίβαση του ελέγχου της ΟΛΠ σε ιδιώτη επενδυτή είναι νοητή μόνον σε χρόνο κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει απολέσει το χαρακτήρα της ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου «διφυούς» χαρακτήρα και έχει μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει την κατάργηση και αφαίρεση από την ΟΛΠ αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες εξακολουθεί να ασκεί μέχρι σήμερα και οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιων εξουσιών αποτελούν ορισμένες ρυθμίσεις, ιδίως του Α.Ν. 1559/1950, με τα οποία είχε εξουσιοδοτηθεί ο ΟΛΠ (τότε, υπό τη μορφή του ΝΠΔΔ) να εκδίδει κανονισμούς προς ρύθμιση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητάς του. Δεδομένου ότι η θέση σε ισχύ του συνόλου των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου αποτελεί αναβλητική αίρεση για τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, από δε το συνδυασμό των όρων της τελευταίας και της ΣΑΜ προκύπτει ότι η θέση τους σε ισχύ τελεί υπό αμοιβαία εξάρτηση, προκύπτει ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός διασφαλίζει τη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικού ποσοστού συμμετοχής στην ΟΛΠ σε χρόνο, κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει τραπεί σε «συνθηθισμένη» ανώνυμη εταιρεία, με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. **17.** Το Σχέδιο Κυρωτικού Νόμου δεν περιορίζεται στην τυπική κύρωση της

Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης και στην αφαίρεση εξουσιών δημόσιας υφής από την ΟΛΠ, αλλά ρυθμίζει και ορισμένα περαιτέρω ζητήματα, όπως ιδίως: (α) Τη διασφάλιση της δυνατότητας του Ελληνικού Δημοσίου να ρυθμίζει νομοθετικά και να αναδιαρθρώνει εκάστοτε τα ζητήματα και τους φορείς εποπτείας και ρύθμισης της λιμενικής δράσης, (β) Την άσκηση κρατικής εποπτείας στα ζητήματα δημοσίου συμφέροντος που άπτονται της λειτουργίας του λιμένα (Άρθρο 2 Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (γ) Τη θωράκιση και διασφάλιση του χαρακτήρα της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης και της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης (Άρθρα 3 και 4 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, αντίστοιχα), (δ) Την διατήρηση των αρμοδιοτήτων των αρμοδίων οργάνων του Ελληνικού Δημοσίου (Άρθρο 5 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, αντίστοιχα), (ε) Τη διασφάλιση του κοινόχρηστου χαρακτήρα της Λιμενικής Ζώνης (Άρθρο 6 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (στ) Ρύθμιση ζητημάτων λιμενικών τελών, (Άρθρο 7 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (ζ) Ρύθμιση ζητημάτων ανάθεσης συμβάσεων εκ μέρους της ΟΛΠ και εκτέλεσης λιμενικών έργων, (Άρθρα 8 και 9 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), και (η) Ρυθμίσεις σε σχέση με ορισμένα ανταποδοτικά τέλη, καθώς και διατάξεις σε σχέση με την κατανομή του ανταλλάγματος παραχώρησης, (Άρθρο 10 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου). (θ) Ρυθμίσεις σε σχέση με τη διατήρηση σε ισχύ του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού και του Κανονισμού Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας, (Άρθρο 10Α του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου). **18.** Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η συνολική ρύθμιση της θέσης του ΟΛΠ μετά τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης καθορίζεται από επάλληλα επίπεδα, που περιλαμβάνουν: (α) Τις διατάξεις της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, οι οποίες ενεργούν ως συμβατικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της δραστηριότητας της ΟΛΠ, (β) Τις διατάξεις του Κυρωτικού Νόμου, με τις οποίες διαπλάθεται και *erga omnes* το ειδικό πλαίσιο εποπτείας και λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, (γ) Τις διατάξεις του ρυθμιστικού πλαισίου εποπτείας λιμένων, οι οποίες ήδη εντάχθηκαν στο Κεφάλαιο Ζ' (Μεταρρύθμιση του Συστήματος Εποπτείας και Ελέγχου του Ελληνικού Λιμενικού Συστήματος) του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94/27-5-2016) και περιλαμβάνει τα άρθρα 107 επ. αυτού, και (δ) Τις λοιπές, κάθε είδους, διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που έχουν εκάστοτε εφαρμογή (και) επί της ΟΛΠ. **23.** Ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες, η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης προβλέπει, μεταξύ άλλων: (α) Υποχρέωση της ΟΛΠ να λειτουργεί το λιμένα ως δημόσιο λιμένα, προς εξυπηρέτηση της συνολικής κίνησης επιβατών, οχημάτων, φορτίων και αγαθών που υποδέχεται, (β) Υποχρέωση της ΟΛΠ να παρέχει πλήρες και ολοκληρωμένο φάσμα λιμενικών υπηρεσιών, με διατήρηση κατ' ελάχιστο, των υπηρεσιών του Άρθρου 11.1 αυτής και, δυνητικά, των υπηρεσιών του Άρθρου 11.2 αυτής, και (γ) Υποχρέωση επίτευξης και διατήρησης ελάχιστων επιπέδων ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, που προβλέπονται ειδικότερα στο Άρθρο 8 και το Παράρτημα 8.2. **24.** Ιδιαίτερη μέριμνα έχει ληφθεί (βλ. Άρθρο 3.8) για τη διατήρηση σε συνεχή και ουσιαστική λειτουργία του Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων του Προβλήτα 1, τον οποίο εκμεταλλεύεται ήδη σήμερα η ΟΛΠ, με καθορισμό μάλιστα ελαχίστων επιπέδων διακίνησης. Οι σχετικές ρήτρες της σύμβασης αποσκοπούν στη διατήρηση της απασχόλησης, τη διασφάλιση των ιδιαίτερα αξιόλογων επενδύσεων στις οποίες έχει προβεί η ΟΛΠ ιστορικά για τη διαμόρφωση του σταθμού, καθώς και στην ενίσχυση της ελκυστικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. **25.** [...]. **26.** [...]. **27.** Τα Άρθρα 9, 10 και 12 της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης παρέχουν στην ΟΛΠ ικανοποιητικό βαθμό ευελιξίας αναφορικά με την κατάρτιση εσωτερικών κανονισμών (δηλαδή, κανονισμών που δεν έχουν ισχύ ουσιαστικού νόμου) προς ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την τακτική εκμετάλλευση κοινόχρηστων υπό παραχώρηση χώρων, τον καθορισμό των λιμενικών τελών και τη ρύθμιση ζητημάτων της διαδικασίας ανάθεσης συμβάσεων και υπο-παραχωρήσεων, αντίστοιχα, πάντοτε σε συμφωνία με τις αρχές της διαφάνειας, της δημοσιότητας, της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης διάκρισης, αλλά και τις καλές διεθνείς πρακτικές. Επομένως, διαμορφώνονται δεσμευτικές γενικές αρχές, οι οποίες θα πρέπει υποχρεωτικά να διαπνέουν τους κανονισμούς, τη δημοσιότητα που λαμβάνουν, αλλά και να εφαρμόζονται στην πράξη, ενώ παράλληλα εισάγονται διαδικασίες δικαστικού ελέγχου. Οι περιορισμοί αυτοί και οι διατάξεις για την έννομη προστασία, δεδομένου

ότι επαναλαμβάνονται και προβλέπονται και στο Σχέδιο Κυρωτικού Νόμου, διασφαλίζουν ότι οι κανόνες που τίθενται σε συμβατικό επίπεδο «τριτενεργούν» και είναι ταυτόχρονα δεκτικοί επίκλησης και ουσιαστικής εφαρμογής από το σύνολο των χρηστών του λιμένα και τους συναλλασσόμενους με την ΟΛΠ. Με τον τρόπο αυτό, πέραν των όποιων ελέγχων σε επίπεδο συμβατικό, «αποκεντρώνεται» και καθίσταται προσιτός σε ευρύτατο κύκλο προσώπων ο δικαστικός έλεγχος της δράσης της ΟΛΠ, από τον οποίο θα προκύψει διαρκώς αυξανόμενη ασφάλεια δικαίου στηριζόμενη στο νομολογιακό προηγούμενο που θα δημιουργηθεί με την πάροδο του χρόνου.».

III. Προοίμιο, Άρθρα 4, 5 και 29 της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ

Σύμφωνα με το Προοίμιο της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: «**(Α)** [...]. **(Β)** Ο ΟΛΠ είναι το νομικό πρόσωπο, που έχει αναλάβει τη διοίκηση και τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά. Συστάθηκε ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου δυνάμει του Νόμου 4748/1930, ο οποίος αναμορφώθηκε με τον Αναγκαστικό Νόμο 1559/1950 και κυρώθηκε με τον Νόμο 1630/1951, όπως έκαστος τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα. Το 1999, ο ΟΛΠ μετασηματίστηκε σε μετοχική εταιρία (ανώνυμη εταιρεία). **(Γ)** Σύμφωνα με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις που περιέχονται στο Άρθρο τριακοστό πέμπτο (35) του Νόμου 2932/2001 (ΦΕΚ Α' 145/27.7.2001), το Ελληνικό Δημόσιο και ο ΟΛΠ συνήψαν στις 13 Φεβρουάριου 2002 σύμβαση παραχώρησης (Σύμβαση τον 2002). Με τη Σύμβαση του 2002, το Ελληνικό Δημόσιο παραχώρησε στον ΟΛΠ το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, των κτιρίων και υποδομών που συμπεριλαμβάνονται στον Λιμένα Πειραιά, για αρχική διάρκεια σαράντα (40) ετών, υπό τους εκεί ειδικότερα διαλαμβανόμενους όρους και συμφωνίες. Ορισμένες τροποποιήσεις στη Σύμβαση του 2002, συμπεριλαμβανομένης της παράτασης της διάρκειας της παραχώρησης κατά δέκα (10) έτη, εγκρίθηκαν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει κοινής υπουργικής απόφασης στις 19 Νοεμβρίου 2008 (ΦΕΚ Β' 2372/21.11.2008). Οι τροποποιήσεις που συμφωνήθηκαν περιελήφθησαν σε πρόσθετη στη Σύμβαση του 2002 πράξη, που υπογράφηκε μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΟΛΠ στις 18 Νοεμβρίου 2008 (η Προσθήκη τον 2008). Στη συνέχεια, η Σύμβαση του 2002, όπως τροποποιήθηκε από την Προσθήκη του 2008 (από κοινού, η Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης), κυρώθηκε δυνάμει των Αρθρων 1 και 3 του Νόμου 3654/2008 (ΦΕΚ Α' 57/3.4.2008). **(Δ)** [...] **(Ε)** Σύμφωνα με τον Νόμο 3986/2011 της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ Α' 152/1.7.2011), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) απέκτησε πλειοψηφικό μερίδιο συμμετοχής στον ΟΛΠ, που αντιστοιχεί σε συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιό του κατά ποσοστό 74,14%. Δυνάμει απόφασης που ελήφθη στις 5 Μαρτίου 2014, το διοικητικό συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ αποφάσισε και ενέκρινε την προτεινόμενη πώληση μετοχών του ΟΛΠ (που αντιστοιχούν συνολικώς σε ποσοστό 67% του υφιστάμενου μετοχικού κεφαλαίου του ΟΛΠ) μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας, διαρθρωμένης σε δύο φάσεις (η Διαδικασία Αξιοποίησης). Στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αξιοποίησης και βάσει των διαδικαστικών απαιτήσεων που διέπουν την επιλογή του μελλοντικού μετόχου πλειοψηφίας του ΟΛΠ, το ΤΑΙΠΕΔ όρισε την Cosco (Hong Kong) Group Limited ως προτιμώμενο επενδυτή (ο Προτιμώμενος Επενδυτής). Μετά την ικανοποιητική ολοκλήρωση του ελέγχου της προσυμβατικής νομιμότητας της Διαδικασίας Αξιοποίησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ελεγκτικό Συνέδριο εξέδωσε απόφαση, με την οποία αποφάνθηκε υπέρ της νομιμότητας και επέτρεψε στο ΤΑΙΠΕΔ τη σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών (η ΣΑΜ) για την πώληση και αγορά συνολικώς 16.750.000 μετοχών εκδόσεως του ΟΛΠ, προκειμένου αυτές να μεταβιβαστούν σε δύο δόσεις στον Προτιμώμενο Επενδυτή ή σε θυγατρική του Προτιμώμενου Επενδυτή, καθώς και της Συμφωνίας Μετόχων (όπως ορίζεται στη ΣΑΜ). Ορίζεται ότι η ολοκλήρωση των συναλλαγών που προβλέπονται στη ΣΑΜ εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης

(όπως ορίζεται παρακάτω) από τα Μέρη και από την προσήκουσα κύρωσή της από τη Βουλή των Ελλήνων (η Βουλή των Ελλήνων). **(ΣΤ)** Στο πλαίσιο της τρέχουσας Διαδικασίας Αξιοποίησης και όπως προβλέπεται και επιτρέπεται από την Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης (περιλαμβανομένου, ενδεικτικά, του Άρθρου 15.1(iii) αυτής), το Ελληνικό Δημόσιο απέστειλε στις 25 Ιουλίου 2014 επίσημη πρόσκληση στον ΟΛΠ, προσκαλώντας τον σε διαπραγματεύσεις, προκειμένου να συνομολογηθούν κατάλληλες τροποποιήσεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, με στόχο το περιεχόμενό της να εναρμονιστεί προς τη σκοπούμενη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικής συμμετοχής στον ΟΛΠ. Το Ελληνικό Δημόσιο και ο ΟΛΠ προέβησαν σε καλόπιστες διαπραγματεύσεις (οι οποίες περιέλαβαν διαβουλεύσεις στο επίπεδο προπαρασκευαστικής μεικτής επιτροπής με συμμετοχή εκπροσώπων του ΟΛΠ, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υπουργείου Οικονομικών), καθώς και επακόλουθες επαναδιαπραγματεύσεις, οι οποίες κατέληξαν στην οριστικοποίηση και σύναψη της παρούσας σύμβασης (μαζί με τα Παραρτήματά της, η Σύμβαση). **(Ζ)** Κατά τη διαπραγμάτευση της παρούσας Σύμβασης, τα Μέρη αναγνώρισαν ότι οι διατάξεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να επικαιροποιηθούν, να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν, με σκοπό: (α) την ανακατανομή ρόλων, αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά μεταξύ του ΟΛΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και την κατάργηση ορισμένων προνομίων του ΟΛΠ σε σχέση με τη θέσπιση κανόνων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης με την ανάληψη ελέγχου του ΟΛΠ από ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης· (β) την εισαγωγή λεπτομερέστερων προτύπων, προδιαγραφών και ενός συνολικού καθεστώτος απόδοσης που θα ισχύει για τις υποχρεώσεις επενδύσεων και συντήρησης του ΟΛΠ καθώς και για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών· (γ) [...]·(δ) την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής διαφάνειας, διά της υιοθέτησης μιας μεθοδολογίας βασισμένης σε όρους αγοράς, για τον υπολογισμό του πληρωτέου από τον ΟΛΠ στο Ελληνικό Δημόσιο ανταλλάγματος παραχώρησης ούτως, ώστε να αποτυπώνεται με πιο δίκαιο τρόπο η κατανομή κινδύνων, οικονομικών βαρών και ωφελημάτων μεταξύ των Μερών·(ε) την εισαγωγή μηχανισμών εποπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και υποβολής αναφορών καθώς και ενδίκων βοηθημάτων και κυρώσεων, που αρμόζουν καλύτερα σε συμφωνία μεταξύ οικονομικά ανεξάρτητων αντισυμβαλλόμενων·και (στ) την αναθεώρηση της καταγεγραμμένης συμφωνίας των Μερών, προκειμένου να συνυπολογιστεί η Διαδικασία Αξιοποίησης, με παράλληλη διατήρηση ή βελτίωση των υφιστάμενων διατάξεων της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης. **(Η)** Η εκ μέρους του ΟΛΠ σύναψη της παρούσας Σύμβασης εγκρίθηκε δυνάμει απόφασης που λήφθηκε στις 10 Ιουνίου 2016 (μετ' αναβολήν από την 31η Μαΐου 2016) από την έκτακτη γενική συνέλευση μετόχων του ΟΛΠ, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το Άρθρο 23Α, παράγραφος 2 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί, καθώς και της από 10ης Ιουνίου 2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΛΠ. **(Θ)** Κατά τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης, ο ΟΛΠ και το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζουν και αποδέχονται τον θεμελιώδη στόχο του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με την ανάπτυξη και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, όπως επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Ι) (Προγραμματικοί Στόχοι). Ο ΟΛΠ αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι οι Προγραμματικοί Στόχοι εμπεριέχουν τους βασικούς στόχους πολιτικής, που εκφράζουν τις εύλογες προσδοκίες του Ελληνικού Δημοσίου για την υγιή ανάπτυξη του Λιμένα Πειραιά και την ικανότητα των κοινοτήτων που εξυπηρετούνται από αυτόν να ευημερήσουν, επωφελούμενες από τη διαθεσιμότητα, την προβλεψιμότητα, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών του. **(Ι)** Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει το δικαίωμα του ΟΛΠ να λειτουργεί κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων του ως εμπορική κερδοσκοπική εταιρεία, με την επιφύλαξη των όρων που παρατίθενται πληρέστερα στην παρούσα Σύμβαση.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 4 «ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ»** της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: **«4.1** Με την παρούσα, το Ελληνικό Δημόσιο χορηγεί στον ΟΛΠ το αποκλειστικό δικαίωμα κατοχής, χρήσης, διαχείρισης, συντήρησης, βελτίωσης και

εκμετάλλευσης των Στοιχείων Παραχώρησης (το Δικαίωμα) καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης (όπως ορίζεται στο Άρθρο 4.5), με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται στην παρούσα Σύμβαση (η Σύμβαση). **4.2** Το Δικαίωμα συνίσταται στο δικαίωμα του ΟΛΠ, καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης, να κατέχει, να χρησιμοποιεί και να εκμεταλλεύεται τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη των όρων και των περιορισμών της παρούσας Σύμβασης. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης (συμπεριλαμβανομένων των Άρθρων 4.3, 4.4, 9 και 10), το Δικαίωμα θα επιτρέπει, ενδεικτικά, στον ΟΛΠ: (α) να αποκτά την υλική κατοχή και να ασκεί κυριαρχική φυσική εξουσίαση επί των Στοιχείων Παραχώρησης (β) να αποκλείει άλλα μέρη από τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη του Άρθρου 11.3 (γ) να έχει πρόσβαση σε χώρους της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης και να τους χρησιμοποιεί, με σκοπό την άσκηση των δικαιωμάτων του ή τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση (δ) να χρησιμοποιεί τα Στοιχεία Παραχώρησης για τις δραστηριότητες του ΟΛΠ και την επέκταση των δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΠ που συνίστανται στην παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εγκαταστάσεων (ε) [...], (στ) να υλοποιεί κεφαλαιουχικές επενδύσεις σε υποδομές και ανωδομές για την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΠ ή την επέκταση ή συνέχιση αυτών (ζ) να συνάπτει υποπαραχωρήσεις προς τρίτα μέρη σύμφωνα με και με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων, όπως παρατίθενται στο Άρθρο 12·(η) με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και των εφαρμοστέων νόμων (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, αναφορικά με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης, οποιωνδήποτε περιβαλλοντικών εγκρίσεων και υποχρεώσεων λήψης κατάλληλων πολεοδομικών αδειών και αδειών ασφάλειας και κατασκευής), να κατασκευάζει λιμενικές υποδομές και ανωδομές (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, πλωτών δεξαμενών) σε κατάλληλες θέσεις εντός των ορίων της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη θαλάσσια ασφάλεια και την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας· και (θ) να εισπράττει όλα τα έσοδα (συμπεριλαμβανομένων των Λιμενικών Τελών) που απορρέουν από την εκμετάλλευση του Δικαιώματος. **4.3** [...] **4.4** Με την επιφύλαξη οποιοσδήποτε άλλης διάταξης της παρούσας Σύμβασης, το Δικαίωμα θα υπόκειται πάντοτε στους ακόλουθους περιορισμούς: (α) ούτε η χορήγηση ή ύπαρξη του Δικαιώματος, ούτε οποιοσδήποτε πτυχές ή εκφάνσεις του Δικαιώματος θα επηρεάζουν το νομικό καθεστώς της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις που ισχύουν για ζώνες λιμένων, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του Νόμου 2971/2001, όπως έχει τροποποιηθεί (β) ο ΟΛΠ θα ασκεί το Δικαίωμα με την ιδιότητα του ολοκληρωμένου φορέα διαχείρισης λιμένα και θα τηρεί και θα συμμορφώνεται με όλα τα καθήκοντα, τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις που βαρύνουν την ιδιότητα αυτή ή συνδέονται με αυτήν, όπως προβλέπεται ή καθορίζεται κατά καιρούς σύμφωνα με τους νόμους που έχουν γενική εφαρμογή στους λιμένες στην Ελληνική Δημοκρατία, (γ) το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΠ οποιοσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΠ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιοσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα, με την επιφύλαξη των εσωτερικών κανόνων και κανονισμών, που ο ΟΛΠ μπορεί να υιοθετεί κατά καιρούς και που τυχόν θεωρεί αναγκαίους αναφορικά με τη χρήση, συντήρηση και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί θα συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις των εφαρμοστέων νόμων και της παρούσας Σύμβασης και θα υπόκεινται σε αυτούς (δ) το Δικαίωμα δεν περιλαμβάνει κανένα δικαίωμα εκμετάλλευσης του Χώρου του Λιμένα για σκοπούς ή με μέσα που δεν συνιστούν σχετική με τον λιμένα δραστηριότητα, όπως (ενδεικτικά) την αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας, που δεν έχουν σχέση με λιμένες, βιομηχανική ή εμπορική αξιοποίηση, αξιοποίηση για δραστηριότητες πολιτισμού ή γενικού τουρισμού (Λοιπές Χρήσεις), με εξαίρεση μόνο στον περιορισμένο βαθμό που οι εν λόγω Λοιπές Χρήσεις: (i) είναι συμπληρωματικές και παρεπόμενες των βασικών λιμενικών δραστηριοτήτων του ΟΛΠ (ii) συνάδουν με τη φύση της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης και δικαιολογούνται παρά τη στενότητα χερσαίων πόρων εντός της

Περιμέτρου της Ζώνης Παραχώρησης (iii) έχουν ειδικά επιτραπεί ως μέρος Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης νομίμως εγκεκριμένου σύμφωνα με το Άρθρο 6 και (iv) δεν παραβαίνουν τις αρχές που παρατίθενται στο Άρθρο 9.1. (ε) ούτε το Δικαίωμα ούτε οποιαδήποτε έκφανση του Δικαιώματος θα περιορίζει: (i) το Ελληνικό Δημόσιο και τους φορείς, τις υπηρεσίες, τα όργανα και τα ελεγχόμενα πρόσωπα αυτού, όποτε ασκούν κυρίαρχα καθήκοντα ή/και λειτουργίες που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ισχύοντες νόμους και κανονισμούς γενικής εφαρμογής ή δικαιώματα που έχουν διατηρηθεί στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης· (ii) το δικαίωμα των χρηστών του Λιμένα Πειραιά και των μέσων ναυσιπλοΐας να έχουν πρόσβαση στον Χώρο του Λιμένα, όπως απαιτείται ή επιτρέπεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο· ή/και (iii) οποιονδήποτε φορέα παροχής λιμενικών υπηρεσιών με δικαίωμα πρόσβασης ή/και άδεια παροχής αυτών των υπηρεσιών από το να επωφελείται του εν λόγω δικαιώματος ή και άδειας, σύμφωνα με οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά οποιωνδήποτε φορέων παροχής λιμενικών υπηρεσιών, που τυχόν αδειοδοτούνται κατά καιρούς από τον αρμόδιο Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ και (στ) το Δικαίωμα που παραχωρείται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση δεν θα επεκτείνεται σε ιδιοκτησίες του ΟΛΠ που βρίσκονται εκτός της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης. **4.5** Το Δικαίωμα θα εκπνεύσει στις 13 Φεβρουάριου 2052, ήτοι την πεντηκοστή (50η) επέτειο της Σύμβασης του 2002, με την επιφύλαξη πρόωρης καταγγελίας σύμφωνα με το Άρθρο 25 (η Διάρκεια Παραχώρησης). **4.6** Το Ελληνικό Δημόσιο, στον βαθμό που είναι απαραίτητο, θα συνδράμει τον ΟΛΠ κατά την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του επί των Στοιχείων Παραχώρησης και των δικαιωμάτων που παραχωρούνται στον ΟΛΠ στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης σε σχέση με τα Στοιχεία Παραχώρησης, έναντι κάθε προσώπου που επικαλείται οποιοδήποτε δικαίωμα επί των Στοιχείων Παραχώρησης.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 5 «ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΟΛΠ»** της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: **«5.1** Λαμβανομένου υπόψη του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα της Σύμβασης και αναγνωριζόμενης της πολυπλοκότητας του αντικειμένου της Παραχώρησης, ο ΟΛΠ θα λάβει όλα τα εύλογα μέτρα που διαθέτει, ώστε να διασφαλίσει ότι όλες οι λειτουργίες, δραστηριότητες και συναλλαγές που αναλαμβάνει σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση θα συντείνουν στην ανάπτυξη του Λιμένα Πειραιά, όπως προβλέπεται στους Προγραμματικούς Στόχους. **5.2** Ο ΟΛΠ θα εκπληρώνει τις απορρέουσες από την παρούσα Σύμβαση υποχρεώσεις του σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και διατάγματα γενικής εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (Νομοθετικό Διάταγμα 187/1973, ΦΕΚ Α' 261/1973), του Νόμου 2971/2001 (ΦΕΚ Α' 285/19.12.2001), του Νόμου 3622/2007 (ΦΕΚ Α' 281/20.12.2007) και του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), των εφαρμοστέων νόμων περί υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος, του Κυρωτικού Νόμου, καθώς και των νόμων και κανονισμών που αναφέρονται στην προστασία και διατήρηση αρχαιολογικών μνημείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως καθένας εκάστοτε ισχύει, και όλων των κανόνων και κανονισμών που έχουν ψηφιστεί προς εκπλήρωση αυτού. [...] **5.3** Με την επιφύλαξη του ως άνω Αρθρου 5.2, ο ΟΛΠ θα εξασφαλίζει την έκδοση, θα διατηρεί ανά πάσα στιγμή και θα συμμορφώνεται από κάθε ουσιώδη άποψη με τους όρους όλων των αδειών, συναινέσεων και εγκρίσεων, που μπορεί να απαιτούνται εκάστοτε για τη λειτουργία των Στοιχείων Παραχώρησης, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις. **5.4** Ο ΟΛΠ θα συμμορφώνεται πάντοτε και από κάθε ουσιαστική άποψη με τις Ρυθμιστικές Εξουσίες. Ο ΟΛΠ θα συμμορφώνεται με τους εκδιδόμενους ή εφαρμοζόμενους σε σχέση με τον Λιμένα Πειραιά Ρυθμιστικούς Κανόνες και, με την επιφύλαξη της γενικής ισχύος των προαναφερθέντων, θα συνεργάζεται πλήρως, με προνοητικότητα, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα με τους αρμόδιους Κυβερνητικούς Φορείς του ΕΔ στα πλαίσια της άσκησης των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων και νομοθετημένων λειτουργιών αυτών αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά και σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους. **5.5** [...]. **5.6** Ο ΟΛΠ θα λειτουργεί τον Λιμένα Πειραιά και θα εκπληρώνει από

κάθε ουσιώδη άποψη τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με την Ορθή Πρακτική Κλάδου. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ως Ορθή Πρακτική Κλάδου νοούνται οι πρακτικές, μέθοδοι, τεχνικές και πρότυπα που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.6, όπως τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή επικαιροποιούνται κατά καιρούς, τα οποία έχουν γενική ισχύ ή/και είναι γενικά αποδεκτά για χρήση στην κατασκευή, ανάπτυξη, στις λειτουργίες και τη συντήρηση διεθνών λιμένων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη τυχόν ειδικών παραγόντων ή συνθηκών που επικρατούν στον Λιμένα Πειραιά ή/και την Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων περί υγείας, και ασφάλειας καθώς και του περιβάλλοντος.). **5.7** [...] **5.8** [...]. **5.9** Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση ή ρυθμίζεται διαφορετικά εκ του νόμου και των κανονισμών, ο ΟΛΠ θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τη λήψη όλων των μέτρων και ενεργειών που απαιτούνται (ή απαιτήθηκαν, κατά περίπτωση) για τη λειτουργία και τη συντήρηση των Στοιχείων Παραχώρησης, όπως παρατίθενται στην παρούσα Σύμβαση, καθώς και για την επίτευξη ή υπέρβαση των Ελάχιστων Επιπέδων Υπηρεσιών (όπως ορίζονται στο Άρθρο 8.2). **5.10** Ο ΟΛΠ θα παρέχει κάθε εύλογη συνδρομή σε κάθε υπεύθυνο Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ σε σχέση με θέματα ασφάλειας και επιβολής του νόμου εντός των χώρων του Λιμένα Πειραιά. Χωρίς να θίγεται η γενική εφαρμογή των ανωτέρω, σε περίπτωση ατυχημάτων ή άλλων συμβάντων που επηρεάζουν ή είναι ευλόγως πιθανό να επηρεάσουν την ασφάλεια και τη χρήση των Στοιχείων Παραχώρησης ή/και τις υπηρεσίες του ΟΛΠ, ο ΟΛΠ θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να εκκινήσει και να διατηρεί επαφές με τις υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου να ελαχιστοποιεί τη διατάραξη της κυκλοφορίας, ανταποκρινόμενος με άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο σε ατυχήματα ή συμβάντα. **5.11** [...] **5.12** [...].».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 29** «ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: «**29.1** Τα δικαιώματα του ΟΛΠ που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτους χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου. Κάθε εκχώρηση ή σκοπούμενη εκχώρηση κατά παράβαση της παρούσας διάταξης θα είναι άκυρη και ανίσχυρη. **29.2** [...] **29.3** [...]. **29.4** Οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και τον ΟΛΠ θα διεξάγονται πάντα καλή τη πίστει, με σκοπό να διατηρηθεί ο επιμερισμός των κινδύνων και η κατανομή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων της παρούσας Σύμβασης, αλλά και να επιτευχθεί ένα οικονομικό αποτέλεσμα, που να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο σύμφωνο τις προθέσεις των Μερών κατά τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης. **29.5** Η παρούσα Σύμβαση δεν θα περιστέλλει ούτε θα περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τις εξουσίες, τα προνόμια, τις δυνατότητες, τη διακριτική ευχέρεια ή τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην προστασία της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και υποθαλάσσιας κληρονομιάς ή/και για κάθε άλλο ζήτημα από αυτά που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας. **29.6** Κάθε διάταξη της παρούσας Σύμβασης θα είναι έγκυρη και εκτελεστή στον μέγιστο δυνατό βαθμό που επιτρέπεται από τον νόμο. Εάν διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τυχόν κηρυχθούν άκυρες, μη εκτελέσιμες ή παράνομες από οποιοδήποτε αρμόδιο διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο, η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία δεν θα θέσει σε κίνδυνο ούτε θα επηρεάσει τις υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα παραμείνουν σε πλήρη ισχύ. Εάν οποιαδήποτε τέτοια διάταξη της παρούσας Σύμβασης κριθεί άκυρη, μη εκτελέσιμη ή παράνομη, τα μέρη θα καταβάλουν αμελλητί κάθε δυνατή προσπάθεια διαπραγμάτευσης νέων διατάξεων, ώστε να εξαλειφθεί η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία και η παρούσα Σύμβαση να αποκατασταθεί όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον αρχικό της σκοπό και ισχύ. **29.7** [...] **29.8** [...]. **29.9** [...]. **29.10** Τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ της παρούσας Σύμβασης αποτελούν τμήμα της και θα ισχύουν πλήρως, όπως εάν είχαν οριστεί ρητά στο κύριο σώμα της

παρούσας Σύμβασης. **29.11** [...] **29.12** Η παρούσα Σύμβαση και τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ αποτελούν την πλήρη σύμβαση. **29.13** [...]».

IV. Άρθρα 2, 3, 5, 6, 7 και 12 του Ν. 4522/2018

Σύμφωνα με το **Άρθρο 2** του Ν. 4522/2018 προβλέπεται ότι: «Σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, η «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» ενεργεί ως διαχειριστική αρχή του Λιμένα Θεσσαλονίκης και ως πάροχος ολοκληρωμένων λιμενικών υπηρεσιών εντός του Λιμένα Θεσσαλονίκης. 2. Το Δημόσιο επιβλέπει το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του Λιμένα Θεσσαλονίκης, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 3** του Ν. 4522/2018 προβλέπεται ότι: «1. Η Χερσαία Λιμενική Ζώνη του Λιμένα Θεσσαλονίκης ορίζεται ως η χερσαία έκταση που οριοθετείται από τη γαλάζια γραμμή του αναλυτικού τοπογραφικού διαγράμματος που επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2 (Αναλυτικό Τοπογραφικό Διάγραμμα) της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται δυνάμει του παρόντος. Οι αναφορές στη χερσαία λιμενική ζώνη του Λιμένα Θεσσαλονίκης που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση Παραχώρησης και στην κείμενη νομοθεσία νοούνται ως αναφορές στην προσδιοριζόμενη κατά τα ανωτέρω έκταση. 2. Το δικαίωμα που χορηγείται στην «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» κατά παραχώρηση και σύμφωνα με την κυρούμενη Σύμβαση Παραχώρησης, δεν απονέμει ούτε εκχωρεί σε αυτήν ή σε οποιονδήποτε από τους υφισταμένους ή μελλοντικούς διαδόχους της οποιαδήποτε εμπράγματα δικαιώματα επί της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Θεσσαλονίκης, ούτε επιδρά στη φύση της τελευταίας ως περιουσιακού στοιχείου κυριότητας του Δημοσίου ευρισκόμενου σε κοινή χρήση. 3. Η «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» υποχρεούται να διατηρεί σε ισχύ και να συναινεί στην ανανέωση των συμβάσεων υποπαραχώρησης αναφορικά με τις περιοχές που απαριθμούνται στο Παράρτημα 3.6 (Καθορισμένες Υποπαραχωρήσεις) της Σύμβασης Παραχώρησης, με όρους και προϋποθέσεις ουσιαδώς ταυτόσημους με τους ισχύοντες. Οποιοδήποτε κόστος συντήρησης προκύπτει για τις περιοχές και τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις εν λόγω υποπαραχωρήσεις θα βαρύνουν τον κατά περίπτωση υποπαραχωρησιούχο.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 5** του Ν. 4522/2018 προβλέπεται ότι: «1. Από την έκδοση του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη διαφορετικής ειδικής ρύθμισής του, ανακαλούνται, καταργούνται ή στερούνται ισχύος: α) διατάξεις νόμων με ειδική εφαρμογή στην «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» και/ή στον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης, υπό τη μορφή της προκατόχου νομικής οντότητας δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), στο βαθμό που απονέμουν αρμοδιότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο της «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» να υιοθετεί, να εισάγει, να θεσπίζει, να εκδίδει, να καθιερώνει ή να τροποποιεί κανονιστικές διατάξεις και κανονισμούς λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των διατάξεων του ν. 390/1914, των νομοθετικών διαταγμάτων 4463/1930, 2551/1953, 449/1970 ή/και 377/1974, όπως ισχύουν, β) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασυμβίβαστες με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, της κατανομής λειτουργιών και ευθυνών που προβλέπεται στο άρθρο 11 αυτής) και/ή στον παρόντα νόμο, γ) διατάξεις νόμων (είτε αυτές εισάγουν προϋποθέσεις είτε καθιερώνουν εξαιρέσεις από εφαρμοστέες προϋποθέσεις), στο μέτρο που εφαρμόζονται στην «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» ή/και στο Λιμένα Θεσσαλονίκης, αλλά όχι σε μία ή περισσότερες συγκρίσιμες επιχειρήσεις ή/και συγκρίσιμους λιμένες, εκτός κι αν οι διατάξεις αυτές, όπως εφαρμόζονται στο Λιμένα Θεσσαλονίκης, δεν είναι αντίθετες με συγκεκριμένη διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης, δ) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασύμβατες με τον έλεγχο της «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» από ιδιωτικό οικονομικό

φορέα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με το «δημόσιο τομέα», τις «επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας» ή/και εκείνα τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται έμμεσα ή άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο (εφόσον δεν εφαρμόζονται και σε άλλα νομικά πρόσωπα), ε) διατάξεις νόμων που απονέμουν στην «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 6 του παρόντος νόμου, ή/και στ) εκτελεστικοί κανόνες ή κανονισμοί λειτουργίας που έχουν εκδοθεί από τα αρμόδια όργανα της «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» και/ή τον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης, στο μέτρο που έλκουν την ισχύ τους από οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες διατάξεις. 2. Η ως άνω παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στους κανόνες και στους κανονισμούς στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 1.7(γ) της κυρούμενης Σύμβασης Παραχώρησης, για τη χρονική περίοδο και υπό τις προϋποθέσεις που προσδιορίζονται ειδικότερα στη Σύμβαση Παραχώρησης. Επιπλέον, η «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» μπορεί ανά πάσα στιγμή να υιοθετεί, να τροποποιεί και να εφαρμόζει δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες και κανονισμούς που θα ισχύουν για την ίδια, στο βαθμό που αυτό είναι ειδικότερα αναγκαίο από τη Σύμβαση Παραχώρησης ή/και επιτρέπεται υπό την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία, για ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις εσωτερικές πτυχές της οργάνωσης, της δομής, των υπηρεσιών και των λειτουργιών της. 3. Από τη δημοσίευση του παρόντος, η «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» θα έχει το δικαίωμα να ασκεί αποκλειστικά και μόνο τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται ειδικότερα στη Σύμβαση Παραχώρησης.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 6** του Ν. 4522/2018 προβλέπεται ότι: «1. Με την επιφύλαξη των Άρθρων 107 έως και 132 του ν. 4389/2016 (Α' 94), με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μπορούν να εκδίδονται, οποτεδήποτε, κανονισμοί σχετικά με: α) τα ζητήματα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5, ή/και β) τα ζητήματα που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου 6. 2. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εξουσιοδοτείται να εκδίδει κανονισμούς που θα ρυθμίζουν κάθε διοικητικό θέμα σχετικό με την ασφαλή και περιβαλλοντικά υπεύθυνη λειτουργία του Λιμένα Θεσσαλονίκης, καθώς και το χειρισμό της κίνησης των πλοίων εντός αυτού, όπως ενδεικτικά: α) [...], β) [...], γ) [...], δ) [...], ε) [...], στ) [...], ζ) [...], η) κανόνες και κανονισμούς για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή στο εργασιακό περιβάλλον, σε ευθυγράμμιση με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, θ) [...], ι) την ενίσχυση των αρμόδιων παράκτιων σταθμών της Ελληνικής Ακτοφυλακής, υπό την ιδιότητά της ως «Λιμενικής Αρχής» ή/και οποιασδήποτε μέλλουσας αρχής ή αρχών ή/θελε ιδρυθούν βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας προκειμένου να επιβλέψουν τη λειτουργία του Λιμένα Θεσσαλονίκης με αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα επίβλεψης, παρακολούθησης και ελέγχου των προαναφερθέντων τομέων, καθώς και ζητήματα εφαρμογής των ισχυόντων κανονισμών και επιβολής διοικητικών κυρώσεων, ια) τη φύση των επιβλητέων διοικητικών κυρώσεων σε σχέση με την παράβαση όλων των παραπάνω κανονισμών, την ταυτοποίηση των υπευθύνων, καθώς και τη διαδικασία προσδιορισμού και επιβολής των σχετικών κυρώσεων, την είσπραξη προστίμων και τον καθορισμό των προϋποθέσεων που θα εφαρμόζονται κατά τη διοικητική προσφυγή ή την προσβολή οποιασδήποτε πράξης επιβολής τέτοιων κυρώσεων. 3. Οι εξουσιοδοτήσεις που αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 6 δεν παραβιάζουν τη συνεχή εφαρμογή Γενικών ή Ειδικών Κανονισμών Λιμένος που βρίσκονται σε ισχύ για τον Λιμένα Θεσσαλονίκης, ούτε και αποκλείουν την έκδοση περαιτέρω τέτοιων κανονισμών, σύμφωνα με τα άρθρα 156 επ. του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α' 261), όπως εκάστοτε ισχύει.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 7** του Ν. 4522/2018 προβλέπεται ότι: «1. Κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της, σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, η «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» υποχρεούται να σέβεται και να διατηρεί τη φύση της Λιμενικής Ζώνης ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, να διασφαλίζει ότι ο Λιμένας Θεσσαλονίκης λειτουργεί ως

δημόσιος λιμένας και να εξασφαλίζει την πρόσβαση των χρηστών σε αυτόν, στο μέτρο που επιτρέπεται σύμφωνα με την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία. Χωρίς να θίγεται οποιαδήποτε άλλη διάταξη του παρόντος νόμου, η πρόσβαση στους χώρους του Προβλήτα Ι του Λιμένα Θεσσαλονίκης, καθώς και η χρήση και αξιοποίηση των χώρων αυτών θα εξακολουθήσει να διέπεται από τις δεσμεύσεις που προβλέπονται από το Άρθρο 6.6 και το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.6 (Δεσμεύσεις Προβλήτα Ι) για όσο διάστημα η Σύμβαση Παραχώρησης παραμένει σε ισχύ. 2.[...]. 3. Κατά την παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης στους χρήστες του Λιμένα Θεσσαλονίκης, καθώς και κατά την παραχώρηση ειδικών δικαιωμάτων χρήσης ή υποπαραχώρησης σε ορισμένα τμήματα της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης, ή δικαιωμάτων που σχετίζονται με τα τμήματα αυτά, ή αφορούν σε υποδομή, κτήρια ή εργασίες σχετικές με τα τμήματα αυτά, η «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» οφείλει να εφαρμόζει τις αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης και να θεσπίζει εύλογα και ανταποκρινόμενα στη συναλλακτική πρακτική ποσοτικά όρια και κριτήρια διάκρισης μεταξύ διαφορετικών διαδικασιών διαγωνισμού και επιλογής. Οι υποχρεώσεις που περιγράφονται στην παρούσα παράγραφο δεν θίγονται και δεν περιορίζονται από σχετικούς εσωτερικούς κανονισμούς, που ενδέχεται να υιοθετηθούν από την «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» ούτε και από ενδεχόμενη μη συμμόρφωση της «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση Παραχώρησης. 4. Οι διαφορές που αναφύονται από την εφαρμογή των δύο προηγούμενων παραγράφων, και οι οποίες διακρίνονται από εκείνες που εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του άρθρου 9, μεταξύ, αφενός, της «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» και, αφετέρου, οποιουδήποτε χρήστη ή χρηστών ή/και οποιουδήποτε άλλου προσώπου αποδεικνύει έννομο συμφέρον, θα επιλύονται από το Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Οι αποφάσεις του δικαστηρίου θα είναι άμεσα εκτελεστές. Το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί να ασκεί οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα παρέμβασης στις σχετικές δίκες.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 12** του Ν. 4522/2018 προβλέπεται ότι: «1. Όλες οι υφιστάμενες κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 συλλογικές συμβάσεις εργασίας που αφορούν σε προσωπικό της «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» διατηρούνται σε ισχύ έως την 31^η Δεκεμβρίου 2018, εφόσον δεν παραταθούν με συμφωνία έως την 31^η Δεκεμβρίου 2018. 2. Με την επιφύλαξη των όρων της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται δυνάμει του παρόντος: α) Ο Γενικός Κανονισμός Προσωπικού της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» (Ο.Λ.Θ. Α.Ε.), ο οποίος εγκρίθηκε με την με υπ' αριθμ. 5115/1.5.2003 κ.υ.α. των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εμπορικής Ναυτιλίας (Β' 1203), διατηρείται σε ισχύ μέχρι την αναθεώρησή του από το Δ.Σ. της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. και την αντικατάστασή του κατά τις ισχύουσες, κάθε φορά, γενικές διατάξεις περί ιδιωτικών επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων, και β) ο Κανονισμός Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας (Κ.Ε.Ο.Λ.) της εταιρείας «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.» (Ο.Λ.Θ. Α.Ε.), ο οποίος εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 4726/20.4.2011 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. (ΑΕ, ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ. 2979/20.5.2011) διατηρείται σε ισχύ μέχρι την αναθεώρηση και αντικατάστασή του με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. 3. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη νόμου που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει ζητήματα όμοια προς αυτά του παρόντος νόμου, στερείται ισχύος, εφόσον σχετίζεται με το αντικείμενο της κυρούμενης Σύμβασης Παραχώρησης. 4. Για ό,τι δεν ρυθμίζεται ειδικά στην κυρούμενη σύμβαση εφαρμόζεται συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας. 5. Ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

V. Προοίμιο, Άρθρα 4, 5 και 30 της Σ.Π. κυρωθείσας με το Παράρτημα Α' του Ν.4522/2018

Σύμφωνα με το **Προοίμιο** της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4522/2018 ΣΠ προβλέπεται ότι: **«(Α) [...] (Β) Ο ΟΛΘ είναι το νομικό πρόσωπο, που έχει αναλάβει τη διοίκηση και τη λειτουργία του Λιμένα Θεσσαλονίκης. Συστάθηκε ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου δυνάμει του Νόμου 2551/1953, με την επωνυμία «Ελευθέρα Ζώνη και Λιμνή Θεσσαλονίκης» (Ε.Ζ.Λ.Θ), ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης του Λιμενικού Ταμείου Θεσσαλονίκης και της Επιτροπείας της Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης. Ακολούθως, με το Νόμο 449/1970, το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Ελευθέρα Ζώνη και Λιμνή Θεσσαλονίκης» μετονομάστηκε σε «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης». Το 1999, ο «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης», το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρία δυνάμει του Νόμου 2688/1999 (ΦΕΚ Α' 40/1.3.1999).** **(Γ)** Σύμφωνα με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις που περιέχονται στο Άρθρο δέκατο έβδομο του Νόμου 2892/2001 (ΦΕΚ Α' 46/9.3.2001), το Ελληνικό Δημόσιο και ο ΟΛΘ συνήψαν στις 27 Ιουνίου 2001 σύμβαση παραχώρησης (Σύμβαση του 2001). Με τη Σύμβαση του 2001, το Ελληνικό Δημόσιο παραχώρησε στον ΟΛΘ το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, των κτηρίων και υποδομών του Λιμένα Θεσσαλονίκης, για αρχική διάρκεια σαράντα (40) ετών, υπό τους εκεί ειδικότερα διαλαμβανόμενους όρους και συμφωνίες. Στη συνέχεια, η Σύμβαση του 2001 κυρώθηκε δυνάμει των Άρθρων 2 και 3 του Νόμου 3654/2008 (ΦΕΚ Α' 57/3.4.2008). Ορισμένες τροποποιήσεις των άρθρων 2, 3, 4 και 18 στη Σύμβαση του 2001, συμπεριλαμβανομένης της παράταξης της διάρκειας της παραχώρησης κατά δέκα (10) έτη, εγκρίθηκαν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει κοινής υπουργικής απόφασης στις 31 Ιουλίου 2009 (ΦΕΚ Β' 1643/7.8.2009) και συμφωνήθηκαν σε πρόσθετη πράξη της Σύμβασης του 2001, που υπογράφηκε μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΟΛΘ στις 22 Ιουλίου 2009 (η Προσθήκη του 2009). Η Σύμβαση του 2001, όπως τροποποιήθηκε με την Προσθήκη του 2009, καλείται στη συνέχεια, συνοπτικά, Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης. **(Δ)** Σύμφωνα με τον Νόμο 3986/2011 της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ Α' 152/1.7.2011), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) απέκτησε πλειοψηφικό μερίδιο συμμετοχής στον ΟΛΘ, που αντιστοιχεί σε συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιό του κατά ποσοστό 74,27%. Δυνάμει απόφασης που ελήφθη στις 10 Απριλίου 2014, το διοικητικό συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ αποφάσισε και ενέκρινε την προτεινόμενη πώληση μετοχών του ΟΛΘ (που αντιστοιχούν σε ποσοστό 67% του υφιστάμενου μετοχικού κεφαλαίου του ΟΛΘ) μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας, διαρθρωμένης σε δύο φάσεις (η Διαδικασία Αξιοποίησης). Στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αξιοποίησης και βάσει των διαδικαστικών απαιτήσεων που διέπουν την επιλογή του μελλοντικού μετόχου πλειοψηφίας του ΟΛΘ, το ΤΑΙΠΕΔ όρισε τον/την ως προτιμώμενο επενδυτή (ο Προτιμώμενος Επενδυτής). Μετά την ικανοποιητική ολοκλήρωση του ελέγχου της προσυμβατικής νομιμότητας της Διαδικασίας Αξιοποίησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ελεγκτικό Συνέδριο εξέδωσε απόφαση, με την οποία αποφάνθηκε υπέρ της νομιμότητας και επέτρεψε στο ΤΑΙΠΕΔ τη σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών (η ΣΑΜ) για την πώληση και αγορά συνολικώς 6.753.600 μετοχών εκδόσεως του ΟΛΘ, προκειμένου αυτές να μεταβιβαστούν στον Προτιμώμενο Επενδυτή ή σε θυγατρική του Προτιμώμενου Επενδυτή, καθώς και της Συμφωνίας Μετόχων (όπως ορίζεται στη ΣΑΜ). Ορίζεται ότι η ολοκλήρωση των συναλλαγών που προβλέπονται στη ΣΑΜ εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης (όπως ορίζεται παρακάτω) από τα Μέρη και από την προσηύχουσα κύρωσή της από τη Βουλή των Ελλήνων (η Βουλή των Ελλήνων). **(Ε)** Στο πλαίσιο της τρέχουσας Διαδικασίας Αξιοποίησης και όπως προβλέπεται και επιτρέπεται από την Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης (περιλαμβανομένου, ενδεικτικά, του Άρθρου 15.1(iii) αυτής), το Ελληνικό Δημόσιο απέστειλε στις 15 Οκτωβρίου 2015 επίσημη πρόσκληση στον ΟΛΘ, προσκαλώντας τον σε διαπραγματεύσεις, προκειμένου να συνομολογηθούν κατάλληλες τροποποιήσεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, με στόχο το περιεχόμενό της

να εναρμονιστεί προς τη σκοπούμενη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικής συμμετοχής στον ΟΛΘ. Το Ελληνικό Δημόσιο και ο ΟΛΘ προέβησαν σε καλόπιστες διαπραγματεύσεις (οι οποίες περιέλαβαν διαβουλεύσεις στο επίπεδο προπαρασκευαστικής μεικτής επιτροπής με συμμετοχή εκπροσώπων του ΟΛΘ (ορισθέντων με την 6567/4.3.2016 απόφαση Δ.Σ. του ΟΛΘ και την 2289/11.3.2016 απόφαση Δ/ντος Συμβούλου του ΟΛΘ), του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υπουργείου Οικονομικών), καθώς και επακόλουθες επαναδιαπραγματεύσεις, οι οποίες κατέληξαν στην οριστικοποίηση και σύναψη της παρούσας σύμβασης (η οποία, μαζί με τα Παραρτήματά της, αναφέρεται στη συνέχεια συνοπτικά ως η Σύμβαση). **(ΣΤ)** Κατά τη διαπραγμάτευση της παρούσας Σύμβασης, τα Μέρη αναγνώρισαν ότι οι διατάξεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης είναι αναγκαίο να επικαιροποιηθούν, διευκρινιστούν και συμπληρωθούν, προκειμένου: (α) να ανακαταμεμηθούν μεταξύ του ΟΛΘ και του Ελληνικού Δημοσίου οι ρόλοι, αρμοδιότητες και ευθύνες σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Θεσσαλονίκης, καθώς και να καταργηθούν ορισμένες ευχέρειες του ΟΛΘ σε σχέση με τη θέσπιση κανόνων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης με το γεγονός της ανάληψης του ελέγχου του ΟΛΘ από ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης, (β) να εισαχθούν λεπτομερέστερα πρότυπα, προδιαγραφές και ένα εν γένει πλαίσιο αξιολόγησης της απόδοσης σε σχέση με τις υποχρεώσεις επενδύσεων και συντήρησης του ΟΛΘ, καθώς και σε σχέση με την παροχή λιμενικών υπηρεσιών, (γ) να ενσωματωθούν νομοθετικές εξελίξεις μεταγενέστερες της έναρξης ισχύος της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, καθώς και να απεικονιστούν γενικώς αποδεκτές πρακτικές σε ανάλογες συμβάσεις παραχώρησης, (δ) ενισχυθεί η χρηματοοικονομική διαφάνεια, μέσω της υιοθέτησης μιας μεθοδολογίας βασισμένης σε όρους αγοράς, για τον υπολογισμό του καταβλητέου από τον ΟΛΘ στο Ελληνικό Δημόσιο ανταλλάγματος παραχώρησης ούτως, ώστε να αποτυπώνεται με πιο δίκαιο τρόπο η κατανομή κινδύνων, οικονομικών βαρών και ωφελημάτων μεταξύ των Μερών, (ε) να εισαχθούν μηχανισμοί εποπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και υποβολής αναφορών καθώς και ένδικο βοηθήματα και κυρώσεις, που αρμόζουν καλύτερα σε συμφωνία μεταξύ οικονομικά ανεξάρτητων αντισυμβαλλόμενων, (στ) να ληφθεί υπόψη η Διαδικασία Αξιοποίησης, με παράλληλη διατήρηση ή βελτίωση των υφιστάμενων διατάξεων της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, (ζ) να περιφρουρηθούν αρμοδιότητες που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας ιδίως κανονιστικής υφής, με τη θεσμική κατοχύρωση και αναβάθμιση του ζωτικού ρόλου του Λιμένα Θεσσαλονίκης για την ανάπτυξη της διεθνούς εμπορευματικής διασύνδεσης της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή ενδοχώρα, την υποστήριξη της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας, την αρμονική συνύπαρξη λιμένα - πόλης, κ.λπ., (η) να χαραχθεί μια σαφής τροχιά ανάπτυξης για το λιμένα, (θ) να εξασφαλιστούν σύγχρονες υποδομές και υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους χρήστες, και (ι) να προστατευθεί το δημόσιο συμφέρον. **(Ζ)** Η εκ μέρους του ΟΛΘ σύναψη της παρούσας Σύμβασης εγκρίθηκε δυνάμει απόφασης που λήφθηκε την από την έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων του ΟΛΘ, μεταξύ άλλων, σύμφωνα και με το Άρθρο 23Α, παράγραφος 2 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει. **(Η)** Κατά τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης, ο ΟΛΘ και το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζουν και αποδέχονται τον θεμελιώδη στόχο του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με την ανάπτυξη και λειτουργία του Λιμένα Θεσσαλονίκης, όπως επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ **(Η)** (Προγραμματικοί Στόχοι). Ο ΟΛΘ αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι οι Προγραμματικοί Στόχοι εμπεριέχουν τους βασικούς στόχους πολιτικής, που εκφράζουν τις εύλογες προσδοκίες του Ελληνικού Δημοσίου για την υγιή ανάπτυξη του Λιμένα Θεσσαλονίκης και την ικανότητα των κοινοτήτων που εξυπηρετούνται από αυτόν να ευημερήσουν, επωφελούμενες από τη διαθεσιμότητα, τη συνέπεια, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών του. **(Θ)** Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει το δικαίωμα του ΟΛΘ να λειτουργεί κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων του ως εμπορική κερδοσκοπική εταιρεία, με την επιφύλαξη των όρων που λεπτομερέστερα διαλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 4 «ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ»** της κυρωθείσας Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «4.1 Με την παρούσα, το Ελληνικό Δημόσιο χορηγεί στον ΟΛΘ το αποκλειστικό δικαίωμα κατοχής, χρήσης, διαχείρισης, συντήρησης, βελτίωσης και εκμετάλλευσης των Στοιχείων Παραχώρησης (το Δικαίωμα) καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης (όπως ορίζεται στο Άρθρο 4.5), με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση (η Παραχώρηση). 4.2 Το Δικαίωμα συνίσταται στο δικαίωμα του ΟΛΘ, καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης, να κατέχει, να χρησιμοποιεί και να εκμεταλλεύεται τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη των όρων και των περιορισμών της παρούσας Σύμβασης. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης (συμπεριλαμβανομένων των Άρθρων 4.3, 4.4, 6.6, 9 και 10), το Δικαίωμα θα επιτρέπει, ενδεικτικά, στον ΟΛΘ: (α) να αποκτά την υλική κατοχή και να ασκεί κυριαρχική φυσική εξουσίαση επί των Στοιχείων Παραχώρησης· (β) να αποκλείει άλλα μέρη από τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη του Άρθρου 11.3· (γ) να έχει πρόσβαση σε χώρους της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης και να τους χρησιμοποιεί, με σκοπό την άσκηση των δικαιωμάτων του ή τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση· (δ) να χρησιμοποιεί τα Στοιχεία Παραχώρησης για τις δραστηριότητες του ΟΛΘ και την επέκταση των δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΘ που συνιστανται στην παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εγκαταστάσεων· (ε) να κατεδαφίζει υφιστάμενες υποδομές, ανωδομές και κτήρια ή άλλως πως να τα διαθέτει, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω ενέργειες διενεργούνται σύμφωνα με τους όρους των απαιτούμενων διοικητικών αδειών και διεξάγονται κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του ΟΛΘ ή έχουν προσδιοριστεί στο εκάστοτε ισχύον Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης· (στ) να πραγματοποιεί κεφαλαιουχικές επενδύσεις σε υποδομές και ανωδομές, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης, για την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΘ ή την επέκταση ή συνέχιση αυτών· (ζ) να συνάπτει υποπαραχωρήσεις προς τρίτα μέρη σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαλαμβάνονται στο Άρθρο 12 και με την επιφύλαξη αυτών· (η) με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και των εφαρμοστέων νόμων (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της νομοθεσίας σχετικά με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης, οποιωνδήποτε περιβαλλοντικών εγκρίσεων και υποχρεώσεων λήψης κατάλληλων πολεοδομικών αδειών και αδειών ασφάλειας και κατασκευής), να κατασκευάζει λιμενικές υποδομές και ανωδομές (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, πλωτών δεξαμενών) σε κατάλληλες θέσεις εντός των ορίων της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη θαλάσσια ασφάλεια και την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας· και (θ) να εισπράττει όλα τα έσοδα (συμπεριλαμβανομένων των Λιμενικών Τελών) που απορρέουν από την εκμετάλλευση του Δικαιώματος. 4.3 Χωρίς να θίγεται οποιαδήποτε άλλη διάταξη της παρούσας Σύμβασης και στο βαθμό που αφορά ειδικά στη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη, το Δικαίωμα θα υπόκειται πάντοτε στους ακόλουθους περιορισμούς και τις ακόλουθες παραμέτρους: (α) το Δικαίωμα δεν θα αντιτάσσεται στο Ελληνικό Δημόσιο, ούτε επιφέρει περιορισμό οποιωνδήποτε κυριαρχικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου Κυβερνητικού Φορέα του ΕΔ, (β) το Δικαίωμα δεν θα παρέχει στον ΟΛΘ οποιοδήποτε δικαίωμα πρόσβασης σε θαλάσσιες περιοχές υπό την επιφάνεια της θάλασσας ή στον πυθμένα της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης, με εξαίρεση μόνο τις περιπτώσεις πρόσβασης (i) που είναι ενδεχομένως παρεμπόδιση ή αναγκαία για την κατασκευή ή συντήρηση θαλάσσιων έργων που εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους ή/και (ii) που είναι αναγκαία, ώστε ο ΟΛΘ να είναι σε θέση να ασκεί τα δικαιώματα και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του δυνάμει της παρούσας, (γ) [...] (δ) ο ΟΛΘ δεν θα διατηρήσει ούτε αναλαμβάνει, ούτε θα θεωρείται ότι έχει διατηρήσει ή αναλάβει οποιοδήποτε δημόσιο διοικητικό δικαίωμα σε σχέση με τη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη λόγω της χορήγησης του Δικαιώματος. 4.4 Χωρίς να θίγεται οποιαδήποτε άλλη διάταξη της παρούσας Σύμβασης, το Δικαίωμα θα υπόκειται πάντοτε στους ακόλουθους περιορισμούς: (α) ούτε η χορήγηση ή ύπαρξη του Δικαιώματος, ούτε οποιεσδήποτε πτυχές ή εκφάνσεις του Δικαιώματος θα επηρεάζουν το νομικό καθεστώς της Χερσαίας Λιμενικής

Ζώνης του Λιμένα Θεσσαλονίκης ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για ζώνες λιμένων, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του Νόμου 2971/2001, όπως έχει τροποποιηθεί, (β) ο ΟΛΘ θα ασκεί το Δικαίωμα με την ιδιότητα του ιδιωτικού φορέα διαχείρισης λιμένα και θα τηρεί και θα συμμορφώνεται με όλα τα καθήκοντα, τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις που βαρύνουν την ιδιότητα αυτή ή συνδέονται με αυτήν, όπως προβλέπεται ή καθορίζεται κατά καιρούς σύμφωνα με τους νόμους που έχουν γενική εφαρμογή στους λιμένες στην Ελληνική Δημοκρατία, (γ) το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΘ οποιοσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΘ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιοσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα, με την επιφύλαξη ωστόσο της δυνατότητας του ΟΛΘ να υιοθετεί κατά καιρούς εσωτερικούς κανόνες και κανονισμούς που τυχόν θεωρεί αναγκαίους αναφορικά με τη χρήση, συντήρηση και λειτουργία του Λιμένα Θεσσαλονίκης, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί θα συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις των εφαρμοστέων νόμων και της παρούσας Σύμβασης και θα τελούν υπό την επιφύλαξη των τελευταίων, (δ) το Δικαίωμα δεν περιλαμβάνει κανένα δικαίωμα εκμετάλλευσης του Χώρου του Λιμένα για σκοπούς ή με μέσα που δεν συνιστούν σχετική με τον λιμένα δραστηριότητα, όπως (ενδεικτικά) την αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας για σκοπούς μη συνδεδεμένους προς τη λιμενική δράση, βιομηχανική ή εμπορική αξιοποίηση, αξιοποίηση για δραστηριότητες πολιτισμού ή γενικού τουρισμού (Λοιπές Χρήσεις), παρά μόνο στην περιορισμένη έκταση, κατά την οποία, οι εν λόγω Λοιπές Χρήσεις: (i) είναι παραπληρωματικής ή/και παρεπόμενες των βασικών λιμενικών δραστηριοτήτων του ΟΛΘ, (ii) συνάδουν με τη φύση της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης και δικαιολογούνται παρά τη στενότητα χερσαίων πόρων εντός της Περιμέτρου της Ζώνης Παραχώρησης, (iii) έχουν ειδικά επιτραπεί στο πλαίσιο Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης που έχει νόμιμα εγκριθεί σύμφωνα με το Άρθρο 6, και (iv) δεν παραβιάζουν τις αρχές που παρατίθενται στο Άρθρο 9.1. (ε) ούτε το Δικαίωμα ούτε οποιαδήποτε έκφανση του Δικαιώματος θα περιορίζει: (i) το Ελληνικό Δημόσιο και τους φορείς, τις υπηρεσίες, τα όργανα και τα ελεγχόμενα πρόσωπα αυτού, κατά την άσκηση καθηκόντων σχετικών με την εθνική κυριαρχία ή/και λειτουργιών που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ισχύοντες νόμους και κανονισμούς γενικής εφαρμογής ή δικαιωμάτων που έχουν τους έχουν επιφυλαχθεί στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, (ii) το δικαίωμα των χρηστών του Λιμένα Θεσσαλονίκης και των μέσων ναυσιπλοΐας να έχουν πρόσβαση στον Χώρο του Λιμένα, όπως απαιτείται ή επιτρέπεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, ή/και (iii) οποιονδήποτε φορέα παροχής λιμενικών υπηρεσιών με δικαίωμα πρόσβασης ή/και άδεια παροχής αυτών των υπηρεσιών εντός του Λιμένα Θεσσαλονίκης από το να επωφελείται του εν λόγω δικαιώματος ή/και άδειας, σύμφωνα με οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά οποιωνδήποτε φορέων παροχής λιμενικών υπηρεσιών, που τυχόν αδειοδοτούνται κατά καιρούς από τον αρμόδιο Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ, με την προϋπόθεση ότι κανένας όρος της παρούσας Σύμβασης δεν κατατείνει στ υποχρέωση του ΟΛΘ να παραβιάσει εν γνώσει του υποχρεώσεις του που σχετίζονται με τη συμμόρφωση προς τους Κανόνες Ασφάλειας Λιμένος (όπως προσδιορίζονται κατωτέρα στην παρούσα) ή/και δεσμευτικούς κανονισμούς υγιεινής και ασφάλειας που έχουν ισχύ νόμου, και (στ) το Δικαίωμα που παραχωρείται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση δεν εκτείνεται σε οποιοσδήποτε ιδιοκτησίες ευρισκόμενες εκτός της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης (είτε αυτές ανήκουν στον ΟΛΘ είτε όχι). 4.5 Το Δικαίωμα θα εκπνεύσει στις 27 Ιουνίου 2051, ήτοι την πεντηκοστή (50ή) επέτειο της Σύμβασης του 2001, με την επιφύλαξη πρόωρης καταγγελίας σύμφωνα με το Άρθρο 25 (η Διάρκεια Παραχώρησης). 4.6 Το Ελληνικό Δημόσιο, στον βαθμό που είναι απαραίτητο, θα συνδράμει τον ΟΛΘ κατά την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του επί των Στοιχείων Παραχώρησης και των δικαιωμάτων που παραχωρούνται στον ΟΛΘ στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης σε σχέση με τα Στοιχεία Παραχώρησης, έναντι κάθε προσώπου που επικαλείται οποιοδήποτε δικαίωμα επί των Στοιχείων Παραχώρησης.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 5** «ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΟΛΘ» της κυρωθείσας Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «**5.1** Λαμβανομένου υπόψη του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα της Σύμβασης και αναγνωριζόμενης της πολυπλοκότητας του αντικειμένου της Παραχώρησης, ο ΟΛΘ θα λάβει όλα τα εύλογα μέτρα εντός της σφαιράς επιρροής του, ώστε να διασφαλίσει ότι όλες οι λειτουργίες, δραστηριότητες και συναλλαγές που επιχειρούνται στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης θα συντείνουν στην ανάπτυξη του Λιμένα Θεσσαλονίκης, όπως προβλέπεται στους Προγραμματικούς Στόχους. **5.2** Ο ΟΛΘ θα εκπληρώνει τις απορρέουσες από την παρούσα Σύμβαση υποχρεώσεις του σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και διατάγματα γενικής εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (Νομοθετικό Διάταγμα 187/1973, ΦΕΚ Α' 261/1973), του Νόμου 2971/2001 (ΦΕΚ Α' 285/19.12.2001), του Νόμου 3622/2007 (ΦΕΚ Α' 281/20.12.2007), του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), του Νόμου 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94/27.5.2016), των εφαρμοστέων νόμων περί υγιεινής, ασφάλειας και περιβάλλοντος, του Κυρωτικού Νόμου, καθώς και των νόμων και κανονισμών που αναφέρονται στην προστασία και διατήρηση αρχαιολογικών μνημείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως καθένας εκάστοτε ισχύει, και όλων των κανόνων και κανονισμών που τίθενται σε ισχύ κατ' εφαρμογή των ανωτέρω. Στο βαθμό που, αμέσως πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, ο ΟΛΘ δεν διεξήγε την επιχειρηματική του δραστηριότητα σε συμμόρφωση, από κάθε ουσιώδη άποψη, με όλους του ισχύοντες νόμους, τότε, με την επιφύλαξη των συνεπειών που τυχόν προβλέπονται ή επιβάλλονται σύμφωνα με την ως άνω ισχύουσα νομοθεσία, ο ΟΛΘ θα θεωρείται ότι δεν παραβιάζει τις υποχρεώσεις από το παρόν Άρθρο 5.2 κατά τη διάρκεια περιόδου θεραπείας έως δώδεκα (12) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, μόνον όμως εφόσον: (α) ο ΟΛΘ έχει ειδοποιήσει εγγράφως και αμελλητί το Ελληνικό Δημόσιο, μόλις λάβει γνώση οποιασδήποτε τέτοιας περίπτωσης μη συμμόρφωσης και έχει εξειδικεύσει με κάθε εύλογη λεπτομέρεια τους τομείς μη συμμόρφωσης, σε κάθε περίπτωση εντός έξι (6) μηνών το αργότερο από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, (β) αμέσως μόλις λάβει γνώση σχετικά, ο ΟΛΘ έχει δρομολογήσει αμελλητί και στη συνέχεια εξακολουθήσει να καταβάλλει επιμελείς προσπάθειες, προκειμένου να αποκαταστήσει οποιαδήποτε μη συμμόρφωση, με βάση τεκμηριωμένο σχέδιο αποκατάστασης, και (γ) αμέσως μόλις λάβει γνώση σχετικά, ο ΟΛΘ έχει συμμορφωθεί πλήρως με οποιοσδήποτε υποχρεώσεις απορρέουν από τους ισχύοντες νόμους για την αναφορά οποιασδήποτε μη συμμόρφωσης στις αρμόδιες δικαστικές ή/και αστυνομικές/διωκτικές αρχές, παρέχοντας διευκόλυνση και συνεργασία για τη διενέργεια οποιασδήποτε σχετικής διερεύνησης. **5.3** Με την επιφύλαξη του ως άνω Άρθρου 5.2, ο ΟΛΘ θα μεριμνά για την έκδοση όλων των αδειών, συναινέσεων και εγκρίσεων, που μπορεί να απαιτούνται εκάστοτε για τη λειτουργία των Στοιχείων Παραχώρησης, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις, θα τις διατηρεί σε ισχύ ανά πάσα στιγμή και θα συμμορφώνεται από κάθε ουσιώδη άποψη με τους όρους των ανωτέρω. **5.4** Ο ΟΛΘ θα συμμορφώνεται πάντοτε και από κάθε άποψη με τις Ρυθμιστικές Εξουσίες. Ο ΟΛΘ θα συμμορφώνεται με τους εκδιδόμενους ή εφαρμοζόμενους σε σχέση με τον Λιμένα Θεσσαλονίκης Ρυθμιστικούς Κανόνες και, χωρίς να θίγεται η γενική φύση κι εφαρμογή των προαναφερθέντων, θα συνεργάζεται πλήρως, με προνοητικότητα, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα με τους αρμόδιους Κυβερνητικούς Φορείς του ΕΔ στο πλαίσιο της άσκησης των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων και νομοθετημένων λειτουργιών αυτών αναφορικά με τον Λιμένα Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. **5.5** [...] **5.6** Ο ΟΛΘ θα λειτουργεί τον Λιμένα Θεσσαλονίκης και θα εκπληρώνει από κάθε άποψη τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με την Ορθή Πρακτική Κλάδου. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ως Ορθή Πρακτική Κλάδου νοούνται οι πρακτικές, μέθοδοι, τεχνικές και πρότυπα που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.6, όπως τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή επικαιροποιούνται κατά καιρούς, τα οποία έχουν γενική ισχύ ή/και είναι γενικά αποδεκτά για χρήση στην κατασκευή, ανάπτυξη, τις λειτουργίες και τη συντήρηση λιμένων διεθνώς, λαμβανομένων δεόντως υπόψη τυχόν ειδικών παραγόντων ή συνθηκών που επικρατούν στον Λιμένα Θεσσαλονίκης ή/και την

Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων περί υγιεινής και ασφάλειας, προστασίας του περιβάλλοντος και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης). **5.7** [...] **5.8** [...] **5.9** Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση ή ρυθμίζεται διαφορετικά εκ του νόμου και των κανονισμών, ο ΟΛΘ θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τη λήψη (από τον ίδιο και τους τρίτους για τους οποίους έχει ευθύνη) όλων των μέτρων και ενεργειών που απαιτούνται για τη λειτουργία και τη συντήρηση των Στοιχείων Παραχώρησης, όπως προβλέπεται από την παρούσα Σύμβαση, καθώς και για την επίτευξη ή υπέρβαση των Ελαχίστων Επιπέδων Υπηρεσιών (όπως ορίζονται στο Άρθρο 8.2). **5.10** Ο ΟΛΘ θα παρέχει κάθε εύλογη συνδρομή σε κάθε αρμόδιο Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ σε σχέση με θέματα ασφάλειας και επιβολής της τάξης εντός των χώρων του Λιμένα Θεσσαλονίκης. Χωρίς να θίγεται η γενική εφαρμογή των ανωτέρω, σε περίπτωση ατυχημάτων ή άλλων συμβάντων που επηρεάζουν ή είναι πιθανό να επηρεάσουν την ασφάλεια και τη χρήση των Στοιχείων Παραχώρησης ή/και τις υπηρεσίες του ΟΛΘ, ο ΟΛΘ θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να εκκινήσει και να διατηρεί επαφή με τις υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου να ελαχιστοποιεί τη διατάραξη της κυκλοφορίας, ανταποκρινόμενος με άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο σε ατυχήματα ή συμβάντα. **5.11** Χωρίς να θίγονται οι διατάξεις των Άρθρων 11 και 12, ο ΟΛΘ θα απασχολεί και θα διατηρεί επαρκές σε αριθμό και κατάρτιση εργατικό δυναμικό, ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώνει εγκαίρως και με προσήκοντα τρόπο όλες τις ευθύνες, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση. Επιπλέον, ο ΟΛΘ θα λαμβάνει κατάλληλα μέτρα, για να διασφαλίζει ότι το προσωπικό του είναι εξοικειωμένο με τις υποχρεώσεις του ΟΛΘ βάσει της παρούσας Σύμβασης. Ανά πάσα στιγμή, ο ΟΛΘ θα διατηρεί ένα ασφαλές, αποδοτικό και σύγχρονο περιβάλλον εργασίας χωρίς διακρίσεις. Δίχως να περιορίζεται η γενική εφαρμογή των ανωτέρω, ο ΟΛΘ θα συμμορφώνεται με όλες τις διατάξεις και απαιτήσεις των εφαρμοστέων νόμων και κανονισμών σχετικά με την απασχόληση, τις επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας και τις εργασιακές σχέσεις, καθώς και με την υγιεινή και ασφάλεια στο χώρο εργασίας. **5.12** Ο ΟΛΘ θα επιδιώκει να συμπεριφέρεται από κάθε ουσιαστική άποψη ως συνετός και υπεύθυνος εργοδότης και θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διατήρηση όσο το δυνατόν περισσότερων θέσεων εργασίας.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 30** της ΣΠ προβλέπεται ότι: «**30.1** Καθένα από τα Μέρη δικαιούται να συμψηφίσει οποιοδήποτε ποσό οφείλεται στο άλλο Μέρος στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης και έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο με οποιοδήποτε ποσό που του οφείλεται από το άλλο Μέρος βάσει της παρούσας Σύμβασης, εφόσον έχει παρέλθει και η τριακοστή (30ή) ημέρα από τότε που το ποσό αυτό κατέστη ληξιπρόθεσμο και το ποσό παραμένει ανεξόφλητο, χωρίς η υποχρέωση καταβολής του να έχει αμφισβητηθεί καλή τη πίστει από το άλλο Μέρος σύμφωνα με το Άρθρο 28. **30.2** [...] **30.3** [...] **30.4** Η παρούσα Σύμβαση δεν περιστελλεί ούτε περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τις εξουσίες, τα προνόμια, τις δυνατότητες, τη διακριτική ευχέρεια ή τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην προστασία της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και υποθαλάσσιας κληρονομιάς ή/και για οποιοδήποτε άλλο ζήτημα προστατευόμενο κατά το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας. **30.5** Καθεμία από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης θα είναι έγκυρη και εξαναγκαστή στο μέγιστο βαθμό που επιτρέπεται από τον νόμο. Εάν διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τυχόν κηρυχθούν άκυρες, μη εξαναγκαστές ή αντίθετες στο νόμο από οποιοδήποτε αρμόδιο διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο, το γεγονός αυτό δεν θα θίγει ούτε και επηρεάζει τις υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα παραμείνουν σε πλήρη ισχύ. Εάν οποιαδήποτε τέτοια διάταξη της παρούσας Σύμβασης κριθεί άκυρη, μη εξαναγκαστή ή παράνομη, τα μέρη θα καταβάλουν αμελλητί κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να διαπραγματευτούν νέους όρους που θα είναι έγκυροι, εξαναγκαστοί και σύννομοι, με τους οποίους

θα αποκαθίσταται το περιεχόμενο της παρούσας Σύμβασης με τη μέγιστη εγγύτητα προς τα αρχικώς σκοπούμενα έννομα αποτελέσματα αυτής. **30.6** Εκτός εάν η παρούσα Σύμβαση προβλέπει ρητά το αντίθετο, πρόσωπο που δεν συμβάλλεται στην παρούσα δεν θα έχει κανένα δικαίωμα 33 βάσει οποιασδήποτε νομοθετικής διάταξης να επιβάλει οποιονδήποτε από τους όρους της Σύμβασης. **30.7** [...] **30.8** [...] **30.9** Τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ της παρούσας Σύμβασης αποτελούν τμήμα της και θα ισχύουν πλήρως, όπως εάν το περιεχόμενό τους είχε τεθεί στο κύριο σώμα της παρούσας Σύμβασης. **30.10** [...] **30.11** Η παρούσα Σύμβαση και τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ αποτελούν την πλήρη σύμβαση. **30.12** [...]».

VI. Άρθρα 1, 3 και 5 του Ν. 2946/2001

Σύμφωνα με το Άρθρο 1 του Ν. 2946/2001 προβλέπεται ότι: «1. Στην έννοια της υπαίθριας διαφήμισης κατά το νόμο αυτόν, περιλαμβάνεται η υπαίθρια και δημόσια προβολή με κάθε τρόπο και μέσο, μηνυμάτων κάθε μορφής, για την προώθηση εμπορικών και επαγγελματικών σκοπών ή άλλων συναφών δραστηριοτήτων. 2. Υπαίθριες διαφημίσεις κατά την παραπάνω έννοια συνιστούν ιδίως: α. Οι έντυπες, οι χειρόγραφες, οι φωτεινές ή φωτιζόμενες και οι ηλεκτρονικές ή άλλες διαφημίσεις σε: αα) κοινόχρηστους, δημοτικούς ή κοινοτικούς χώρους, στάδια ή γήπεδα, ββ) [...]».

Στο Άρθρο 3 του ίδιου Νόμου προβλέπεται ότι: «1. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α` βαθμού καθορίζουν, στα διοικητικά όριά τους, επαρκείς και πρόσφορους χώρους, στους οποίους και μόνον επιτρέπεται να τοποθετούνται ειδικά διαμορφωμένα πλαίσια για την προβολή των διαφημίσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αα` της παρ. 2 του άρθρου 1. Ο καθορισμός γίνεται με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, η οποία εκδίδεται υποχρεωτικά τρεις τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη του ημερολογιακού έτους και ισχύει για τα τρία επόμενα έτη. Αν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, τη σχετική απόφαση εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας μέχρι τη λήξη του ημερολογιακού έτους. Αν δεν καθοριστούν χώροι κατά τα οριζόμενα ανωτέρω, δεν επιτρέπεται η χρήση κοινόχρηστων, δημοτικών ή κοινοτικών χώρων για την προβολή υπαίθριων διαφημίσεων. Η μη έκδοση της απόφασης αυτής μέσα στην ανωτέρω προθεσμία συνιστά σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 184 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995, ΦΕΚ 231 Α). 2. Οι αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου εκδίδονται ύστερα από γνώμη της πρωτοβάθμιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.) της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, η οποία παρέχεται υποχρεωτικά μέσα στην προθεσμία του επόμενου εδαφίου, ύστερα από έγγραφη πρόσκληση του αρμόδιου Ο.Τ.Α., που απευθύνεται στην Ε.Π.Α.Ε. το αργότερο δύο μήνες πριν τη λήξη των προθεσμιών της προηγούμενης παραγράφου. Η Ε.Π.Α.Ε. εξετάζει τον περιβάλλοντα χώρο, κρίνει αν παραβιάζεται η αισθητική του με την προβολή υπαίθριας διαφήμισης και αποφαινεται το αργότερο ένα μήνα πριν από τη λήξη των προθεσμιών της προηγούμενης παραγράφου. Αν η Ε.Π.Α.Ε. δεν παράσχει τη γνώμη της μέσα στην ανωτέρω προθεσμία, οι αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου εκδίδονται χωρίς τη γνώμη αυτή. 3. Το δικαίωμα παραχώρησης της χρήσης των χώρων που αναφέρονται στην παρ. 1 για υπαίθρια διαφήμιση, ανήκει στον Ο.Τ.Α. α` βαθμού, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εκμίσθωση ακινήτων των Δήμων και Κοινοτήτων.[...]».

Τέλος, σύμφωνα με το Άρθρο 5 παρ. 1 του Ν. 2946/2001, το οποίο φέρει τον τίτλο «Άδεια για την υπαίθρια διαφήμιση και την τοποθέτηση πλαισίων διαφημίσεων» προβλέπεται ότι «1. Για την υπαίθρια διαφήμιση, απαιτείται προηγούμενη άδεια η οποία χορηγείται με απόφαση του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από τα απαραίτητα στοιχεία για τον προσδιορισμό του τέλους και προηγούμενη καταβολή του τέλους διαφήμισης που προβλέπεται στο άρθρο 15 του β.δ. 24.9/20.10. 1958 "Περί Κωδικοποίησεως εις Ενιαίον Κείμενον Νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των Δήμων και Κοινοτήτων"

(ΦΕΚ 171 Α), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει άδεια η οποία χορηγείται με απόφαση του Δημάρχου ή Προέδρου της Κοινότητας απαιτείται επίσης για την τοποθέτηση πλαισίων από τον διαφημιστή ή τον διαφημιζόμενο. Για την έκδοσή της προηγείται έλεγχος των αρμόδιων οργάνων του Δήμου ή της Κοινότητας, τα οποία εξετάζουν αν τα πλαίσια πληρούν τις προδιαγραφές, οι οποίες ορίζονται στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 8 του άρθρου 3. Οι κατά τα προηγούμενα εδάφια άδειες μπορούν να χορηγούνται και σε ενιαίο έντυπο, εφόσον πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις. [...]».

VII. Π.Δ. 456/1984 «Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 456 της 17/24 Οκτ.1984 - Αστικός Κώδικας και Εισαγωγικός του Νόμος»

Σύμφωνα με το Άρθρο 967 του ΑΚ προβλέπεται ότι: «Πράγματα κοινής χρήσης είναι ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γιαλοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλεύσιμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους.».

Γ. Πραγματικά περιστατικά – Λόγοι Έκδοσης Γνωμοδότησης

Επί της προκειμένης υπόθεσης, σύμφωνα με τις υποβληθείσες απόψεις και στοιχεία τα οποία έχει στη διάθεσή της η Αρχή, προκύπτουν τα ακόλουθα περιστατικά:

Την 19^η Μαρτίου 2018 η Δ.Α.Λ., με τα υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 και 6000/218/19.03.2018 έγγραφα του Διοικητή της Δ.Α.Λ. (αμφότερα αναρτηθέντα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 19.05.2018, με ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ και 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ, αντίστοιχα), προέβη σε διευκρινίσεις αναφορικά με την «Έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν.4389/2016 (Α' 94) και του ν.4404/2016 (Α' 126).» και παρέθεσε «Παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας Δημόσιας Αρχής Λιμένων.», αντίστοιχα. Το δε περιεχόμενο των προαναφερθέντων εγγράφων παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους,: «[...] **1. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 4389/2016 (Α'94) ΚΑΙ ΤΟΥ Ν. 4404/2016 (Α' 126) ΣΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΟΛΠ ΑΕ.** Η έννοια νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που, ως προς ορισμένες δραστηριότητες τους, ενεργούν ως διοικητικές αρχές, εισήχθη στην Ελλάδα νομολογιακά με τις υπ' αρ.191/31 και υπ' αριθμ.566/1934 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας για την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος και τον Αυτόνομο Σταφιδικό Οργανισμό αντίστοιχα. Σύμφωνα με τη σχετική νομολογία για το σύνολο των δημόσιων νομικών προσώπων, γίνεται δεκτό ότι διφυή νομικά πρόσωπα καλούνται τα δημόσια νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ιδρυθεί ως ΝΠΙΔ και η δραστηριότητά τους διέπεται καταρχήν από ιδιωτικό δίκαιο, αλλά ως προς ορισμένες λειτουργίες τους διέπονται από το διοικητικό δίκαιο, ενεργώντας εξαιρετικά ως ΝΠΔΔ. (βλ. α.α. Κατσιαούνη Ε., Τα διφυή νομικά πρόσωπα στη νομολογία του ΣΤΕ). Σύμφωνα με την πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 26, 83 95 παρ. 1 και 103 του Συντάγματος, προκύπτει ότι η διοικητική λειτουργία ασκείται κατ' αρχήν από δημόσια όργανα ενταγμένα στις δημόσιες υπηρεσίες, επιτρεπομένης κατ' εξαίρεση της ανάθεσης άσκησης συγκεκριμένης διοικητικής αρμοδιότητας σε όργανα νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τα οποία χαρακτηρίζονται από τη νομολογία ως νομικά πρόσωπα “διφυούς χαρακτήρα” (βλ. ΣΤΕ (ΟΛΟΜ) 2080/1987). Ωστόσο, από την επισκόπηση της σχετικής με το θέμα νομολογίας και βιβλιογραφίας, καθίσταται απολύτως σαφές ότι η άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας από ιδιωτική κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία δεν μπορεί να γίνει συνταγματικά ανεκτή. Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς” ιδρύθηκε με το ν. 4748/1930 (Α' 166) και αναμορφώθηκε με τον α.ν. 1559/1950 (Α' 252), που κυρώθηκε με το ν. 1630/1951 (Α' 8), μετετράπη με το άρθρο πρώτο (παρ.1) του ν. 2688/1999 (Α' 40) σε ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία” και διακριτικό τίτλο “ΟΛΠ ΑΕ”. Σύμφωνα με την ίδια διάταξη “Η ΟΛΠ ΑΕ είναι ανώνυμη εταιρία κοινής ωφέλειας με σκοπό την

εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και διέπεται από τον παρόντα νόμο και τον κ. ν. 2190/1920 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135Α '), καθώς και του α. ν. 1559/1950, όπως κάθε φορά ισχύουν". Με την από 13.2.2002 σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΛΠ ΑΕ, παραχωρήθηκε στην τελευταία το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσεως και εκμεταλλεύσεως των γηπέδων, κτιρίων και εγκαταστάσεων της χερσαίας λιμενικής ζώνης του Λιμένος Πειραιώς και προσδιορίστηκαν οι ειδικότεροι όροι της παραχώρησης αυτής και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των μερών. Σύμφωνα με την ανωτέρω σύμβαση (άρθρο 3), το δικαίωμα χρήσεως και εκμεταλλεύσεως περιλάμβανε την δυνατότητα αξιοποίησης των παραχωρουμένων για την παροχή με αντάλλαγμα λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων σε χρήστες του λιμένα, την προσωρινή παραχώρηση επ' ανταλλάγματι της χρήσεως χώρων και την πραγματοποίηση επενδύσεων κεφαλαίου, της Ο.Λ.Π. ή τρίτων, σε κτίρια και εγκαταστάσεις πάσης φύσεως με σκοπό την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων ή την επέκταση υφιστάμενων υπό την προϋπόθεση ότι "εξυπηρετούν άμεσα την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων". Η ως άνω σύμβαση κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3654/2008 (Α' 57/3.4.2008). Με βάση τα παραπάνω, στον Λιμένα Πειραιώς, φορέας διοικήσεως και εκμεταλλεύσεως ήταν η ανώνυμη εταιρία υπό την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία" και τον διακριτικό τίτλο "ΟΛΠ ΑΕ". Η εταιρία αυτή δεν διαχειριζόταν την ιδιωτική της περιουσία, αλλ' ενεργούσε ως δημόσιο όργανο, που απέβλεπε στην εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, συνισταμένου στην εύρυθμη διεξαγωγή των θαλασσιών συγκοινωνιών και μεταφορών και στην εν γένει εξυπηρέτηση του εμπορίου. Με το ν. 4404/2016 (Α' 126) κυρώθηκε η σύμβαση παραχώρησης ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και στον ιδιωτικοποιημένο πλέον ΟΛΠ. Αναφορικά με το νομικό status του ιδιωτικοποιημένου πλέον ΟΛΠ, επισημαίνονται τα εξής: (α) Με τις παραγράφους 15 και 16 της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4404/2016 (Α' 126) έχουν καταστεί σαφή τα εξής: 1ον ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες. 2ον ότι η μεταβίβαση του ελέγχου της ΟΛΠ σε ιδιώτη επενδυτή είναι νοητή μόνον σε χρόνο κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει απολέσει το χαρακτήρα της ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου "διφυούς" χαρακτήρα και έχει μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει τον κατάργηση και αφαίρεση από τον ΟΛΠ αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες εξακολουθεί να ασκεί μέχρι σήμερα και οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιων εξουσιών αποτελούν ορισμένες ρυθμίσεις, ιδίως του Α.Ν. 1559/1950, με τα οποία είχε εξουσιοδοτηθεί ο ΟΛΠ (τότε, υπό τη μορφή του ΝΠΔΔ) να εκδίδει κανονισμούς προς ρύθμιση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητάς του. Δεδομένου ότι η θέση σε ισχύ του συνόλου των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου αποτελεί αναβλητική αίρεση για τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, από δε το συνδυασμό των όρων της τελευταίας και της ΣΑΜ προκύπτει ότι η θέση τους σε ισχύ τελεί υπό αμοιβαία εξάρτηση, προκύπτει ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός διασφαλίζει τη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικού ποσοστού συμμετοχής στον ΟΛΠ σε χρόνο, κατά τον οποίο ο ΟΛΠ έχει τραπεί σε "συνηθισμένη" ανώνυμη εταιρεία. με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. (β) Σύμφωνα με την προλογική σκέψη (Ζ) της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α' 126) (εφεξής ΣΠ): "(Ζ) Κατά τη διαπραγμάτευση της παρούσας Σύμβασης, τα Μέρη αναγνώρισαν ότι οι διατάξεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να επικαιροποιηθούν, να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν, με σκοπό: (α) την ανακατανομή ρόλων, αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά μεταξύ του ΟΛΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και την κατάργηση ορισμένων προνομίων του ΟΛΠ σε σχέση με τη θέσπιση κανόνων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση

της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης με την ανάληψη ελέγχου του ΟΛΠ από ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης” (γ) Σύμφωνα με τον όρο 1.7 (β) της ΣΠ: “(β) με την επιφύλαξη του Άρθρου 1.7(γ), οποιεσδήποτε διατάξεις νόμων ή κανονισμών, που εφαρμόζονται ειδικά για τον ΟΛΠ και παρέχουν στον ΟΛΠ το δικαίωμα θέσπισης, έκδοσης, εφαρμογής ή τροποποίησης κανόνων ή κανονισμών, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Αναγκαστικού Νόμου 1559/1950, όπως εκάστοτε ισχύουν θα θεωρούνται ως ανακληθείσες, καταργηθείσες ή ακυρωθείσες, είτε η εν λόγω ακύρωση επιβεβαιώνεται ρητά από τον Κυρωτικό Νόμο που προβλέπεται στο Άρθρο 1.1(α) είτε όχι και” (δ) Σύμφωνα με τον όρο 2.1 της ΣΠ: “[...]Επιπλέον, η ψήφιση του Κυρωτικού Νόμου αναμένεται ότι θα επιφέρει την πλήρη μεταβίβαση ορισμένων προϋπαρχουσών αρμοδιοτήτων κανονιστικού και ρυθμιστικού χαρακτήρα από τον ΟΛΠ σε Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ (όπως ορίζεται στο Άρθρο 2.4 παρακάτω), προς εκπλήρωση των στόχων που προσδιορίζονται στο Προίμιο της παρούσας Σύμβασης.” (ε) Σύμφωνα με τον όρο 4.4 (γ) της ίδιας ανωτέρω ΣΠ: “(γ) το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΠ οποιεσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΠ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιεσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα, με την επιφύλαξη των εσωτερικών κανόνων και κανονισμών, που ο ΟΛΠ μπορεί να υιοθετεί κατά καιρούς και που τυχόν θεωρεί αναγκαίους αναφορικά με τη χρήση, συντήρηση και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί θα συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις των εφαρμοστέων νόμων και της παρούσας Σύμβασης και θα υπόκεινται σε αυτούς” (στ) Σύμφωνα με τον όρο 29. 5 της ΣΠ: “29.5 Η παρούσα Σύμβαση δεν θα περιστέλλει ούτε θα περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τις εξουσίες, τα προνόμια, τις δυνατότητες, τη διακριτική ευχέρεια ή τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην προστασία της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και υποθαλάσσιας κληρονομιάς ή/και για κάθε άλλο ζήτημα από αυτά που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας.”

Γίνεται μνεία των κάτωθι: (α) στις 20/5/2016 ο αρμόδιος Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής σαφή τα κάτωθι, αναφορικά με τα άρθρα 127 επ. ν. 4389/2016, με τα οποία ιδρύθηκε η Δημόσια Αρχή Λιμένων: “Η ΔΑΛ, η Δημόσια Αρχή Λιμένα, τι έρχεται να κάνει; Όπως ξέρετε, οι Οργανισμοί Λιμένα του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης, αλλά και όλοι οι άλλοι Οργανισμοί, είναι ανώνυμες εταιρίες - δηλαδή εμπορικές επιχειρήσεις - οι δύο μάλιστα αυτές Πειραιά και Θεσσαλονίκης - είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Την ίδια στιγμή που ήταν εμπορικές επιχειρήσεις, με πλειοψηφία μέσω ΤΑΙΠΕΔ - τα τελευταία χρόνια - του Δημοσίου στις μετοχές τους, την ίδια στιγμή είχαν με έναν τρόπο ερμαφρόδιτο, που δεν συναντιέται επίσης σε κανένα άλλο λιμάνι της Ευρώπης, δισυπόστατο χαρακτήρα. Ήταν και εμπορικές επιχειρήσεις και Αρχές δημοσίου συμφέροντος και τήρησης, ελέγχου, εφαρμογής δημοσίων κανόνων και εποπτείας σε μια σειρά αρμοδιότητες των λιμένων, στο πεδίο των διατάξεων δημόσιας τάξης - με ό,τι σημαίνει αυτό - πολλές αρμοδιότητες δημοσίου συμφέροντος και κανονιστικού χαρακτήρα δημοσίου. Δεν τις άσκησαν τις περισσότερες φορές, γιατί ήταν αυτό το “διφυές”. Όταν κινήθηκε η διαδικασία της ιδιωτικοποίησης, ήταν αυτονόητο ότι αυτές οι αρμοδιότητες δεν μπορούσαν να είναι στον ιδιωτικοποιημένο Οργανισμό Λιμένα Πειραιά και θα δούμε στη συνέχεια - όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία - της Θεσσαλονίκης ...”. (β) στις 22/5/2016, κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής των διατάξεων του ν. 4389/2016, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά σαφή τα εξής: “Στη δε Δημόσια Αρχή Λιμένων, που ακριβώς ιδρύεται για πρώτη φορά και αποτελεί μία κατά αναλογία εφαρμογή του ευρωπαϊκού προτύπου και μοντέλου που υπάρχει σε όλα τα λιμάνια της Ευρώπης, αναθέτουμε όλες τις δημοσίου συμφέροντος αρμοδιότητες που είχε μέχρι τώρα ο Οργανισμός Λιμένα Πειραιά και ιδιωτικοποιούμενος δεν μπορεί πλέον να τις κρατήσει, κάτι που γίνεται αποδεκτό και από την ίδια τη σύμβαση παραχώρησης, με βάση την οποία έγινε ο διαγωνισμός ...”. (γ) στις 30/6/2016 κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής των διατάξεων του ν. 4404/2016, ο Υπουργός

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά σαφή τα εξής: “Περιφρουρήθηκε ο δημοσίου συμφέροντος χαρακτήρας υπηρεσιών με την ίδρυση της ΔΑΛΠ, που μεταφέρθηκαν όλες αυτές οι δραστηριότητες που ασκούσε ο ΟΛΠ ως οργανισμός δημοσίου συμφέροντος - κατά το μέρος που ασκούσε τέτοιου είδους αρμοδιότητες, γιατί κατά το υπόλοιπο μέρος ήταν εμπορική επιχείρηση, ανώνυμη εταιρεία και μάλιστα εισηγμένη στο χρηματιστήριο - και όχι μόνο έφυγαν μέσω της σύμβασης παραχώρησης από την αρμοδιότητα του παραχωρησιούχου, αλλά οργανωμένα εντάχθηκαν στις αρμοδιότητες ενός φορέα που θα μπορεί πραγματικά να τις ασκήσει και όχι να διαχυθούν εδώ και εκεί.”. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:** Διοικητικές πράξεις, που αφορούν στην έκδοση διοικητικών αδειών εντός Λιμένα Πειραιά, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να εκδοθούν από νομικό πρόσωπο αμιγώς ιδιωτικού δικαίου ή ιδιώτη, όπως είναι πλέον η ΟΛΠ ΑΕ. **2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ** Σύμφωνα με το α. 128 παρ. 1 και 2 ν. 4389/2016 (Α' 94): “1. Σκοπός της Δ.Α.Λ. είναι να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της απονέμονται, στην επίτευξη των προγραμματικών στόχων του ελληνικού λιμενικού συστήματος, στους οποίους και περιλαμβάνονται: ... (γ) Η προστασία του περιβάλλοντος εντός των Λιμένων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. ... (ζ) Η εν γένει εφαρμογή εντός λιμενικής ζώνης της κείμενης νομοθεσίας σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ 2.Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” Σύμφωνα με το α. 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α'94): “1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: ... ββ) Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Δ.Α.Λ. μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης.” Σύμφωνα με τον όρο 2.3 (α), (β) και (γ) της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α'126) (εφεξής ΣΠ): “2.3 Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του ΟΛΠ στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, κάθε Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ μπορεί οποιαδήποτε στιγμή και διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης την εξουσία και τη διακριτική ευχέρεια: (α) να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού ανά πάσα στιγμή οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του συνόλου ή μέρους των δημοσίων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά (η Αρχή του Λιμένα Πειραιώς). (β) να συστήνει οποιαδήποτε αρχή σε σχέση με τον τομέα των λιμένων, η οποία μπορεί (αλλά δεν απαιτείται) να περιλαμβάνει την Αρχή του Λιμένα Πειραιά, τη ΡΑΛ ή/και οποιονδήποτε διάδοχο αυτών (καθεμία και συλλογικά, η Λιμενική Αρχή), (γ) να εξουσιοδοτεί τη Λιμενική Αρχή να ασκεί το σύνολο ή μέρος των κρατικών ρυθμιστικών και διοικητικών εξουσιών, αρμοδιοτήτων, λειτουργιών και τα σχετικά καθήκοντα (οι Ρυθμιστικές Εξουσίες): ... Σύμφωνα με την έβδομη προλογική σκέψη του Κεφαλαίου Ζ' του ν. 4389/2016 (Α' 94): “Συγκεκριμένα για την ίδρυση της Δημόσιας Αρχής Λιμένα Πειραιά, η κυβέρνηση μερίμνησε ώστε στο Σχέδιο Σύμβασης Παραχώρησης, το οποίο έχει ήδη αποδεχτεί η COSCO, να έχει περιληφθεί σαφής και ρητή πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του

συνόλου ή μέρους των δημόσιων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά ... Τέλος, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητικό και οικονομικό αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων” Περαιτέρω, στην εικοστή πρώτη προλογική παράγραφο του ίδιου ανωτέρω Κεφαλαίου καθίστανται σαφή τα εξής: “Με τις διατάξεις των άρθρων 127 επ. ιδρύεται η Δ.Α.Λ. ως δημόσιος φορέας με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων.” Εξάλλου, στην 12η και 15η προλογική παράγραφο της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4404/2016 (Α' 126) καθίστανται σαφή τα εξής κατά λέξει: “12. Η ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης θα έχει ως συνέπεια την περιέλευση της ΟΛΠ υπό το μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου. ... Στην ως άνω επιστολή, σημειώθηκε ότι, η περιέλευση του ελέγχου της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες επενδυτές καθιστά επιβεβλημένες ορισμένες προσαρμογές του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, μεταξύ άλλων: (α) Καθίσταται μη συμβατή με τον ιδιωτικό πλέον χαρακτήρα της ΟΛΠ ΑΕ η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής ... 15. Από την παραπάνω αλληλουχία προκύπτουν τα εξής προκαταρκτικά συμπεράσματα: ... (ε) Πέμπτον, ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες.” Πράγματι, σύμφωνα με το ά. 131 παρ. 4 ν. 4389/2016 (Α' 94): “4. Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ.”, η Δ.Α.Λ. - Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:** Κατόπιν των ανωτέρω, συνάγονται με απόλυτη σαφήνεια τα εξής: α. όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο με ΑΠ 3000.0/65921/2017 έγγραφο κ. ΓΓΛΠΝΕ : “Εν κατακλείδι και επειδή η ΔΑΛ - Π συνεστήθη για να ασκεί την Δημόσια Εξουσία στο λιμάνι του Πειραιά μετά την μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες ...” β. με το άρθρο 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α' 94) θεσμοθετήθηκε κανόνας επίλυσης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων υπέρ της ΔΑΛ για κάθε θέμα που αφορά στην εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη Πειραιά και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις, που δεν απορρέουν από σύμβαση παραχώρησης με φορέα ιδιωτικής οικονομίας, εξαιρουμένων προφανώς των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων γ. μετά την κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α' 126), η ΔΑΛ και η ΔΑΛ - Π αποτελούν πλέον τους φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας στο Λιμένα Πειραιά. δ. η ΟΛΠ ΑΕ ως αμιγώς ιδιωτική κερδοσκοπική εταιρεία δεν έχει καμία απολύτως αρμοδιότητα να εκδίδει διοικητικές πράξεις ε. μόνο αρμόδια κρατική αρχή για τον έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής πράξης και ιδίως για τον έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής άδειας εντός Λιμένα Πειραιά, η οποία πριν την ιδιωτικοποίηση εκδιδόταν από την ΟΛΠ ΑΕ, είναι η ΔΑΛ και η ΔΑΛ - Π.” [...]» (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 έγγραφο Δ.Α.Λ.) και «[...] ότι, με την με αριθμό πρωτοκόλλου 6000/215/2018 εγκύκλιο της Δημόσιας Αρχής Λιμένων (ΑΔΑ: ΡΗ904653ΠΩ-ΜΤΔ), κατέστη σαφές ότι πλέον: (α) η

ΟΛΠ ΑΕ ως ιδιωτική κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία δε δικαιούται να προβαίνει στην έκδοση διοικητικών αδειών (β) μόνη αρμόδια κρατική αρχή για την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής άδειας εντός Λιμένα Πειραιά, η οποία πριν την ιδιωτικοποίηση εκδιδόταν από την ΟΛΠ ΑΕ, είναι η Δημόσια Αρχή Λιμένων (ΔΑΛ) και ειδικότερα η Δημόσια Αρχή Λιμένων Πειραιά (ΔΑΛ - Π). Περαιτέρω, με την με αριθμό πρωτοκόλλου 6000/216/2018 απόφασή μας (ΑΔΑ:ΡΟΧΘ4653ΠΩ-223), συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την κατάρτιση οριστικού καταλόγου των ανωτέρω διοικητικών αδειών, η οποία θα έχει ολοκληρώσει το έργο της μέχρι 19/4/2018. Προς αποφυγή δυσμενών συνεπειών για τους διοικούμενους, μέχρι την κατάρτιση του ανωτέρω καταλόγου, δίδονται τα κάτωθι παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας ΔΑΛ και ΔΑΛΠ: **1. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ [...]. 2. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ [...]. 3. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ [...]. 4. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ [...]**» (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/218/19.03.2018 έγγραφο Δ.Α.Λ.).

Την 3^η Σεπτεμβρίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 35458/03.09.2018 έγγραφο του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της και σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.2018 επιστολής, υπέβαλε στη Ρ.Α.Λ. τις επί του αντικειμένου του θέματος απόψεις της εταιρείας.

Ειδικότερα, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. υποστήριξε ότι «Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, η διαφήμιση εντός των χώρων της ΟΛΠ Α.Ε επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον τηρούνται οι απαγορεύσεις και οι όροι της ισχύουσας νομοθεσίας και ληφθούν οι σχετικές άδειες από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές, στις περιπτώσεις όπου αυτό απαιτείται. Από καμία διάταξη της νομοθεσίας δεν προέκυπτε μέχρι σήμερα ανάμειξη του ΟΛΠ στη σχετική αδειοδοτική διαδικασία. Επομένως, θεωρούμε ότι ως προς το ζήτημα της χορήγησης αδειών διαφημιστικών πινακίδων δεν έχει τεθεί (και αυτονόητα δεν τίθεται ούτε σήμερα) ζήτημα άσκησης εντός λιμενικής ζώνης δημόσιας εξουσίας από τον ΟΛΠ.».

Όσον αφορά δε στον λιμένα της Θεσσαλονίκης, η Ο.Λ.Θ. Α.Ε., μέσω του πληρεξούσιου δικηγόρου της, αναφερόμενη στις άδειες διαφήμισης υποστήριξε ότι: «Επιτρέπονται διαφημίσεις σε κοινόχρηστους χώρους μόνο στα πλαίσια κάποιων εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στο Λιμάνι και δεν δίνονται χωριστές άδειες, οπότε ούτε εδώ έχουμε άσκηση δημόσιας εξουσίας.»

Δ. Υπαγωγή – Ερμηνεία στο πλαίσιο Γνωμοδότησης

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Ν. 2946/2001, με το οποίο ρυθμίζεται η χορήγηση άδειας για την υπαίθρια διαφήμιση και την τοποθέτηση πλασίων διαφημίσεων, προκύπτει ότι αρμόδια Αρχή για την χορήγηση άδειας διαφημιστικών πινακίδων είναι ο Δήμος, ύστερα από αίτηση που συνοδεύεται από τα απαραίτητα στοιχεία για τον προσδιορισμό του τέλους καθώς και ύστερα από την προηγούμενη καταβολή του τέλους διαφήμισης.

Επομένως, μετά βεβαιότητας συνάγεται ότι ουδέποτε, ακόμη και την χρονική περίοδο κατά την οποία ο ΟΛΠ και ο ΟΛΘ είχαν διφυή νομικό χαρακτήρα, ήτοι ήταν ιδιωτικές ανώνυμες εταιρείες ως προς την επιχειρηματική εκμετάλλευση των λιμανιών, αλλά και ταυτόχρονα ενασκούσαν την δημόσια εξουσία που είχαν ως ΝΠΔΔ υπό την προισχύσασα νομική μορφή τους, εμπλεκόταν στη διαδικασία έκδοσης της σχετικής άδειας.

Πριν την κατάργηση της με το άρθρο 86 του Ν. 4676/2020, η Δ.Α.Λ. αποτελούσε δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, όπως ρητά

προκύπτει από τα σημεία 1 και 8 επί της Αρχής της Αιτιολογικής Έκθεσης του Κεφαλαίου Ζ' του Ν. 4389/2016.

Μετά την κατάργηση της Δ.Α.Λ. οι προβλεπόμενες στο άρθρο 128 του Ν. 4389/2016 αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. και των Περιφερειακών Γραφείων αυτής ασκούνται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και δύνανται να μεταβιβαστούν σε άλλα όργανα και υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με το προεδρικό διάταγμα. Οι ως άνω διατάξεις τίθενται σε ισχύ με την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, το οποίο δεν έχει ακόμη εκδοθεί.

Επί τη βάση, ωστόσο, των προβλεπόμενων στο άρθρο 128 του Ν. 4389/2016 αρμοδιοτήτων της Δ.Α.Λ. καθώς και της μέχρι σήμερα μη έκδοσης του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 86 παρ. 2 του Ν. 4676/2020, κρίνεται σκόπιμη η υποβολή γνωστοποίησης της χορήγησης άδειας διαφημιστικών πινακίδων επί κοινόχρηστων χώρων εντός της λιμενικής ζώνης στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και στην ΔΑΛ, ώστε να προβαίνει στους κατά νόμον ελέγχους για την τήρηση της εφαρμοζόμενης νομοθεσίας εντός λιμενικής ζώνης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων ομόφωνα σε φανερή ψηφοφορία

ΓΝΩΜΟΔΟΤΕΙ

α' Η χορήγηση άδειας διαφημιστικών πινακίδων επί κοινοχρήστων εντός λιμενικής ζώνης της Ο.Λ.Π. Α.Ε. και της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. ανήκει κατ' αποκλειστικότητα στον οικείο Δήμο.

β' Περαιτέρω, συνιστάται όπως υποβάλλεται γνωστοποίηση στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και στην ΔΑΛ, εν όψει της μη εκδόσεως του π.δ/τος, το οποίο προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 86, ώστε να γνωρίζει την χορήγηση άδειας διαφημιστικών πινακίδων επί κοινόχρηστων χώρων εντός της λιμενικής ζώνης και να προβαίνει στους κατά νόμον ελέγχους για την τήρηση της εφαρμοζόμενης νομοθεσίας εντός λιμενικής ζώνης.

Εξουσιοδοτείται ο Πρόεδρος της Αρχής να προβεί στην αποστολή της παρούσης προς τα Μέρη της ΣΠ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΡΑΛ

Παναγιώτης – Ιάσων Αγγελόπουλος